

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 45 (795) ♦ П'ятниця, 11 березня 1994 року ♦ Ціна договірна

Апостольське слово Кобзаря повертає дух стійкості народу

9 березня, у день 180-річчя Кобзаря, до його пам'ятника у центрі Києва поклали квіти Президент України Леонід Кравчук, виконуючий обов'язки Прем'єр-міністра України Юхим Звягільський, перший заступник Голови Верховної Ради України Василь Дурдинець, представник Президента України у Києві Леонід Косаківський, інші офіційні особи, представники творчих спілок і громадськості столиці нашої держави.

Відбулося урочисте засідання Комітету по Державних преміях України імені Тараса Шевченка. У світлий день народження геніального сина України голова комітету академік Олександр Гончар вручив відомим діячам української культури дипломи і почесні знаки лауреатів Державної премії України імені Тараса Шевченка 1994 року і побажав їм нових творчих успіхів, примноження духовних надбань нашого народу.

Лауреатів привітав також віце-прем'єр-міністр України Микола Жулинський.

Увечері в Національній опері відбувся великий урочистий вечір, присвячений 180-річчю з дня народження великого Кобзаря.

На знімках: під час вручення премій.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Заява Прес-служби Президента України і Кабінету міністрів України

Останнім часом у деяких українських та зарубіжних (переважно російських) засобах масової інформації зареєстровані публікації про задекларовану новим кримським керівництвом орієнтацію на входження Криму до «рубльової зони» і навіть про якусь нібито вже існуючу домовленість щодо цього між Києвом і Сімферополем. Насправді подібні твердження є не що інше, як політичні спекуляції.

Будуть вирішуватися питання надання Криму найширших економічних повноважень. Що ж до питання державної фінансової політики, в тому числі й запровадження того або іншого валютного режиму, то воно належить виключно до компетенції державних органів України, а не окремих адміністративно-територіальних утворень. Це, зокрема, наголосилося в ухваленій 24 лютого ц. р. Постанові Верховної Ради України «Про статус автономної Республіки Крим відповідно до чинної Конституції та законодавства України».

Суттєве уточнення

В газеті «Голос України» від 4 березня 1994 року № 42 (792) в інтерв'ю «Хоч би як там було, а ми прямуємо до ринку... соціальної орієнтації» вкралася помилка. Замість надрукованого: «Україна цього року потребує близько 900 мільйонів доларів США для того, щоб розрахуватися за кредити з країнами далекого зарубіжжя, а також і мільярд 300 мільйонів доларів США, щоб утримувати дипломатичні служби за кордоном», слід читати: «Україна цього року потребує для забезпечення зовнішньоекономічної діяльності і мільярд 345 мільйонів доларів США, в тому числі 990 мільйонів доларів США для того, щоб розрахуватися за кредитні угоди, укладені під гарантії уряду, 285 мільйонів доларів США необхідно внести до міжнародних організацій, членом яких є Україна, та 59 мільйонів доларів США буде спрямовано на утримання дипломатичних та інших служб і придбання приміщень за кордоном».

До виборів народних депутатів України залишилося

16 днів

Громадяни вибори не зірвуть

Кандидат у народні депутати по Центральному виборчому округу Одеси А. Руденко надіслав до Центри виборчого заву про порушення пункту 3 статті 33 Закону «Про вибори в народні депутати України». Обіцянку виконати Центральною районною Раді міста обладнати в районі 3-4 стени для передвиборчої агітації не виконано. Кандидат вважає, що такі стени потрібні біля кожної виборчої дільниці.

Виборці не мають найелементарнішої інформації про наступні вибори, не знають своїх кандидатів у депутати. А. Руденко зробив висновок, що керівництво району та окружна виборча комісія не зацікавлені в проведенні виборів, саботують важливу політичну кампанію в державі. Залишається сподіватися на свідомість самих виборців, котрі 27 березня все ж таки зроблять свій вибір.

Перепаало УРП... за комуністів

В селі Красилівці Козелецького району група молодих механізаторів увірвалася до оселі головного інженера колгоспу Василя Онківки і мало не побила владдача будівельного технікуму, кандидата в народні депутати України Юрія Коржова, котрий, як їм сказали, саме агітував господарів голосувати за комуністів і повернення до старих порядків. Під час сутички з'ясувалося, що гість сповідує іншу програму — він член УРП. На шасті, до цієї партії хлопці поки що претензій не мають.

Чернігів.

Продиктовано в номер

Зустріч з представниками Севастополя

9 березня відбулася зустріч Президента України Леоніда Кравчука з представниками міста Севастополя: Миколою Глушком — воєначальником міської державної адміністрації, Віктором Семеновим — головою Севастопольської міської Ради народних депутатів, Анатолієм Череватином — генеральним директором Севастопольського морського заводу, співголовою ради директорів міста, Володимиром Снетковим та Іваном Цирком — співголовами страйкового комітету профспілок міста.

Під час зустрічі розглядалися питання соціально-економічної та політичної ситуації в місті. З порушень питань Президент України відповідним міністерствам і відомствам були дані конкретні доручення, виконання яких взято під контроль.

У зустрічі взяли участь міністр фінансів України Григорій П'ятаченко та керівник Служби Президента України з питань територій Василь Руденко.

Про це повідомила Прес-служба Президента України і Кабінету міністрів України.

Перша доларова «ластівка»

Сім мільйонів доларів перерахувала минулої середи Україна російському «Газпрому» на погашення заборгованості за поставки природного газу. За словами В. Подмаркова, одного з керівників зазначеного російського об'єднання, ця сума невістатна з розміром боргу України, який перевищує трильйон рублів. Проте, вважає В. Подмарков, такий крок свідчить про зусилля українських споживачів розрахуватися з боргами. Раніше, як повідомляють, українська сторона зобов'язалася сплатити 20 мільйонів доларів до 5 березня.

Ніксона позвали лімузіна та охорони

А крім того, з ним не бажують зустрічатися ні Б. Єльцин, ні інші офіційні особи. Про це повідомив журналістам Президент РФ після церемонії покладення вінків до могили Ю. Гагарина. У таку немілість колишній Президент США потрапив через те, що, перебуваючи в Москві з неофіційним візитом, зустрівся з декотрими лідерами опозиції. Йдеться, зокрема, про О. Рудського та керівника російської компанії.

«Пан Ніксон здійснює поїздку до Росії як приватна особа і не отримуватиме жодних аквізів від Білого дому щодо якихось звітів з підсумками візиту. Ми сподіваємося, що конфлікт, який стався, Б. Єльцин і Р. Ніксон владнають по-дружньому», — заявив з приводу цього скандалу офіційний представник адміністрації Сполучених Штатів.

УВАГА! Всі бажаючі можуть отримувати нашу газету з 1 квітня. І це не жарі! Потрібно лише до 12 березня у будь-якому поштово-відділенні зв'язку оформити передплату. Ціна «Голосу України» на три місяці — 30 тис. крб., на місяць — 10 тис. крб. Індекс українського видання — 60955, російського — 60977.

Іван Плющ: «Україна — назовжди, а буде вона щаслива чи нещаслива — залежить від усіх нас»

Як вже повідомлялося, днями Голова Верховної Ради України І.С.ПЛУЩ брав участь у роботі з'їзду споживчої кооперації України і виступив перед його делегатами. Пропонуємо читачам цей виступ з деякими скороченнями.

Споживча кооперація обслуговує 23 мільйони населення, а тому числі 9 мільйонів пайовиків. Її питома вага в суспільному житті і в нашій економіці значна. Коли ми говоримо, що альтернативні реформи немає, то й роль кооперації, хоча цього хтось чи не хоче, буде невпинно зростати.

Хочу привертити вашу увагу до тих процесів, які тривають, зокрема, на селі, і заперечити тим, хто твердить, що реформи не йдуть. Ось вам конкретні цифри. В останні роки в цілому, на жаль, тривав зменшення поголів'я худоби. Динаміка і тенденція спадку в державному і кооперативному секторах скількі, жовтнюм вже відбулося на мільйони голів. А в населення, в селянських, фермерських господарствах — навпаки. За 1993 рік маємо такі показники. Поголів'я корів збільшилося на 240 тисяч голів. Це вже півна одна середня область. Поголів'я свиней збільшилося на 200 з лишком тисяч. Якщо загальною узяти за базисну, то в індустріальному секторі його становить майже на мільйон голів. Причому за останній рік темпи приросту становлять майже 13 відсотків.

Про що це говорить? Якщо ви не будете планувати під такі зміни свою інфраструктуру, то виникне велике протиріччя. Ваші перебудовні процеси, ваше виробництво обов'язково повинні узгодитися із змінами, що відбуваються в цілому в Україні. І ви не скорочувати, не згубляти повинні обсяги своїх діяльності, а розширити, але на якісній новій, кооперативній, договірній взаємовигідній основі.

В одному з виступів на з'їзді прозвучало, що споживча кооперація втрачає авторитет. Думаю, що це не так. Вона втрачає авторитет на думку того, хто не бачить бачити зміни, або йому не дано бачити діючого стану. Якщо ж ви не бачите, то тут виступає зв'язок з Російською Федерацією, перший заступник голови правління Центральної Росії Валентин Олександрович Роїдін. Він сказав: «Я сподіваюся, що ваш з'їзд сприятиме відношенню кооперації в новій якості». Широ вітаючи ваш з'їзд, хочу, щоб кожен з вас виїхав з цього залу з глибоким переконанням, що ви повинні відновити споживчу кооперацію в новій її якості, в тій, про яку мріяв видатний вчений Олександр Васильович Чаянов. Він так визначав її суть: кооперація кооператорів. Тому майбутнє — за нами і за виробниками.

Наступне питання — про взаємовідносини споживчої кооперації і держави. Я не відмовлюся, що свого висловлювання в інтерв'ю вашій газеті «Вісті», що споживча кооперація — це держава в державі. Казає про це неодноразово і агропром, і споживчий кооператив. Якщо ви не станете державою в державі, ми не змінимо виробничі відносини. А якщо цього не зробимо, то не змінимо і свого ставлення до праці, до її результатів, отже, і не покращимо життєвих умов.

Як ви знаєте, що ви відходите від держави і стаєте незалежними. Незалежних від держави немає. Це хтось видає, що виробники, підприємці, кооперативні структури незалежні від держави. Всі вони залежні, бо самі і є частиною держави. Суть у тому, як залежні. Чи на безпосередньому підпорядкуванні, чи на договірних, контрактних засадах. Маю на увазі, що споживча кооперація повинна будувати свої стосунки з державою перш за все на договірних умовах. Якщо держава делегує виконання тих чи інших функцій споживчій кооперації, на не повинна бути угода і має бути чітке її виконання. Коли ж одна чи друга сторона не виконує її, втручається третя влада — судова, і все вирішується в судовому порядку. Кажу про це не для того, щоб відлякувати споживчу кооперацію за урядом, а тому, що це відповідає чинному законодавству України і умовам демократичної правової держави.

Однією з найбільш важких проблем є інфляція, про яку один з виступаючих сказав, що вона з'їла ваші гроші. Скажіть, а чи гроші в Україні не з'їла інфляція? Кооператив — з'їла, заспокоєння? Гроші з'їла, кошти державних підприємств, кооператив і радгоспів — також з'їла: Коли в державі починається інфляція, вона з'їдає гроші, не переби-

раючи, але найбільш страждає від цього найбільшій. Так сталося, на жаль, що найбільш обвужелена та частина нашого населення, з якою має справу кооперація.

Якщо зараз хтось веде мову про те, щоб ліквідувати сільський магазин або впровадити таку реформу, яка не дасть можливості заванести в село товари першої необхідності, то це не реформа, а зловживання. Винні за це мають нести адміністративну чи іншу відповідальність.

На з'їзді йшлося, що дехто закликає і на майно кооперації, намагається його приватизувати. Цього допустити не можна. Розпоряджатися майном має право тільки сама кооперація. Якщо в нормальній економічній шпосі і приватизується, то держава ставить вимогу зберегти профільність, спеціалізацію, специфіку тієї торгової точки на 70-80 чи й більше відсотків. Тобто її приватизація, її зміна форм власності не повинні вести до того, щоб у сільських крамницях чогось з товарів першої необхідності не стало. Якщо ж сьогодні невідгидно в село везти хліб, а це факт, то це невідгидність не можна списувати за рахунок кооперації. Як ви ж тут виконуєте державну функцію, то на це у вас мусять бути договори з державою, яка або компенсує ці втрати, або розділяє їх між собою, або аналізує інші взаємовигідні розрахунки.

Всі ви пам'ятаєте той час, коли майже не було різниці між державною торгівлею і споживчою кооперацією, хіба що в державні магазини йшли крадія товари. Кооперація була не такою, як передбачено її Статутом. Тепер створено правову основу і для споживчої кооперації, і для інших форм власності; набувають поширення оренда, паювання, акціонування, йде роздержавлення. І цей процес поглиблюється. У розвинених країнах навіть електростанції перебувають у приватній власності. А от енергетичні чилі — державні і кожна станція подає туди своє енергію чи тепло. Та не в тому суть, щоб і енергозбалансувати, щоб економічно, може, до цього через 10 і 15 нас дійдуть. Суть у тому, щоб вижила кооперація, як і інші форми господарювання. А чи крадія сьогодні умови в неї по відношенню до державної торгівлі чи державного сектора виробництва? Майже однакові.

Тут виступали ваші колеги з Росії та Молдови. Виявляється, у нас з ними спільна біда, і доки їх не поможуть, стабільності немає, з приводу яких так стабільності сьогодні спекулюють деякі політичні сили, не бачачи розривів в розрахунковий механізм. Ще три роки тому не вистачило рубльової маси. І якщо вам хтось скаже, що Україна ййшла з рубльового простору, ви йому не вірте. Це кажуть політики, для яких вигідно так твердити. Насправді ж Україну, як і інші колонії республіки, викинули з того простору; і це об'єктивний процес. Як відомо, у вересні минулого року частина держав підписала угоду про економічний союз, однак досі нормальний рубльовий простір не створено ні між Росією і Казахстаном, ні між Росією і Білоруссю. Адже створити його можна тільки за однієї умови. Але Білорусь, скажімо, стане складовою частиною Росії, або ж на тих умовах, на яких через 40 років спільної праці намагаються об'єднати країни європейської співдружності. А ми ж не якісь унікум і не якісь острів'яни, що можемо зрозуміти тільки так, як нам хочеться.

Ось ілюзія принесла величезну шкоду Україні, як і Росії, Білорусі, Казахстану, Молдові й іншим республікам. Гадаю, споживча кооперація повинна виступити однією з перших у налагодженні взаємовигідних зв'язків. І не треба одразу думати про щось глобальне, всеосяжне. Давайте спершу налагодити нормальні зв'язки між нашими кооперативами. Але ви і швидше налагодите це, коли між вами буде не простий товарний обмін, а якийсь фінансово-кредитний, а коли зародиться фінансово-кредитна, «розумна» судина. Але де взяти для цього гроші? Укоро в своєму виступі на з'їзді виконуючий обов'язки Прем'єр-міністра Юхим Леонідович Зявильський повідомив, що для кооперації виділено 500 мільярдів карбованців кредиту. Та хіба ви їх відчули? Бу-

демо відіграти — вагомо і не відчуєте. Бо ваша програма роботи, судячи з наведених тут даних, сягає десяти трильйонів і більше. Коли немає відповідного співвідношення між товаром і грошима, то хоч би які політики діяли, буде або галопуюча інфляція, яку ми нині переживаємо, або жорстка фінансово-кредитна політика, яка й приведе до нормального ринкового, економічного співвідношення грошової маси й товару.

Ми розпочали цю роботу, але, повірте, зробили її на ерациулюті і за такого чиня інфляції, як був у нас минулого року, не можна. У цьому році вже зажепріла іскра стабілізації, що навіть не літхар, бо яка ж це стабілізація, якщо людям не виплачують грошей, а вони не можуть купити товару. Отже, це поки що іскра, яка вилеє наліво, свідчить, що справу можна поліпшити. З цієї трибуни звужав гострий докір на адресу банків, що вони, даючи кредити під великий процент, наживають надмірні баріши. Це докір і мені, адже Національний банк ходить під Верховною Радою. Але Верховна Рада не управляє банками, як тут звучало. Ми не здійснюємо такого контролю. Націоналізм банків підпорядковується тільки законодавці, а Верховна Рада постільки, поскільки вона приймає закони про банківську діяльність.

Функції Національного банку — стежити за співвідношенням «Гроші — товар — гроші», а кредитуванням займаються комерційні чи відомчі банки. Дехто закликає до того, щоб їх націоналізували. Але це не тільки законний, а й вигідний захід, який створює конкуренцію банків. Коли вертається назад до адміністративно-командної системи, до тоталітаризму, то треба завтра й оголосити державнимими. Але до того, що було, повернутися вже неможливо. Отже, треба робити так, щоб банки були зацікавлені у виробництві. Природа ринкових відносин, за Чаяновим, така, що коли в країні йшов і купив щось, то продавець повинен чітко бачити, що він отримує. І якщо акціонер, фермер, селянин чи кооператор поклав у банк гроші, то повинен з цього і вигоду мати. Сьогодні ж у нас все навпаки. Вихід один: зруйнувати монополію цих банків.

Те, що тут розповів Іван Ілліч Бахиванький з Одеської області, та й не один він про те, що можна свідчить, що ви можете створити у своїй системі власний банк. Він буде діяти з нами, з іншими банками і тоді всі закритяться. І от крапа ліній росту відсотків стане падати вниз, бо ви самі зможете домовлятися, як у вас будуть кредити. На взаємовигідних умовах. Добре, що ви вже закладаєте підвалини свого банку. Мені відомо про домовленість, що в його фонд буде внесено пену суму державних коштів. Щоб ви змогли скоріше придбати і невеликі пекарні для села, про які тут йшла мова, і холодохильні, й інші обладнання, активніше здійснювати реформи у своїй галузі.

В цьому залі порушувалися питання, зобов'язані адреси для споживчої операції. Як відомо, в Україні надали кредити, вступили тут і головами сільської та районної Ради, і директорів школи. Багато цікавого розповіли і працівники кооперації з різних областей. Відчувається, що, незважаючи на великі труднощі, є у вас добрі початки на шляху до ринку. То саме життя пробиває ці паростки.

Віб 6, напевне, назвали чимало конкретних адрес з різних галузей, перекорили цілий край, що на селі йдуть реформи, незважаючи на різні бар'єри. Два роки тому один з керівників у Донецькій області на мбє запитання, чому людей не забезпечили землею під городи та колективні сади, відповів адекватно: «А ми ж, чорноземні кошови віддавати». Оце така позиція. Людям можна віддати землю, канави та інші невдаби, а чорнозем — нізачо.

Але наведені трава і криз асфальт пробивається. Назву такі пайфи. За останні чотири роки у нас майже в кожній області значно зросла кількість землі, виділеної під городи, колективні сади. Що це дало? Ось у мене довідки по кількох областях. Рівніше для продажу жителів Києва створіло заводів на змове зберігати понад 100 тисяч тонн картоплі. А торік завезли 16 тисяч тонн і не знають, куди її діти. Адає в області її виробничою в усіх категоріях населення збільшилися відвіч порівняно з 1990 роком. Те ж саме в Дніпропетровській області. А в Запорізькій колись централізовано восени завозили 37-40 тисяч тонн картоплі, торік — всього шість ти-

сяч, і віде в місті не почуте, що її немає. Виявляється, і там родить картоплі. Коли господарювали по-старому, то вона в тих піщаних областях не росла, а коли людям віддали землю, то виродила і в Запорізькій, і в Дніпропетровській областях. Подібні приклади можна наводити ще й це.

Ві тут неодноразово згадували Закон «Про споживчу кооперацію», прийнятий Верховною Радою. Я далекий від того, що він ідеальний, але він відкрив нам дорогу, дав правову основу для розбудови своїх відносин. Але, коментуючи його, один з високопоставлених керівників сказав: «У мене єсть все основания заявити, що закон о кооперации куплен». Напевне, ця фраза у вас викличе здивування, але в ній відчувається подих того часу, який дехто досі не випустив. Звичайно, що самі реформи в споживчій кооперації не покладаються. Бо вже не йдуть до нього кооператори із запитаннями: «Іване Петровиче, одержали 5 холодохильних, 10 костюмів і 30 сорочок, кому їх продати?» Таких керівників не хвилюють ті дитячі чарування, ні інші наші біди.

Але тепер господарями у своїй системі маєте бути тільки ви. Ви провели 36 тисяч звітних зборів на різних рівнях, а з'їзд вічаче про роботу, тож самі ви маєте виконувати, як дітяки життя і працювати. Закон сьогодні — правова основа для споживчої кооперації. Вірнійте добре — люди похвалять, виріште поганю — самі б відчуєте. 6 мудрий вислів: «Метод-спроби і помилок — не краший, але крашого поки що людство не вигадало». Тільки треба не стояти на місці, а рухатися, набиваючи гуді, йти далі! Не помиляйтесь тільки той, хто не працює.

Ви говорите, що мращі люди йдуть від вас у комерційні структури. Якщо не можете створити їх такі умови, як у комерційних структурах, люди й будуть йти. Треба довести, щоб ви стали такою структурою, аби до вас йшли, а не навпаки. Думаю, що від Івана Ілліча не підуть, бо в нього така структура і умови, які дозволяють і добре заробити, і селян забезпечувати. Не зробіте цього — втратите людей.

Кілька слів про суть наших політичних реформ. У 1990 році було обрано Верховну Раду, яка нині завершує роботу. Ватадо всього ми пережили за ці чотири роки. Прийняли Декларацію про державний суверенітет України і Акт проголошення незалежності, розвчили адміністративно-командну систему і все, що з цим пов'язане, створили більш-менш демократичні умови. Вперше у Верховній Раді була створена опозиція, яка за міжнародними нормами і правилами є обов'язковою для кожного парламенту. Бо якщо немає опозиції, то немає і демократії, а є монополія.

За цей час ми прийняли понад 400 законів, більше тисячі постанов. По-різному їх оцінюють політичні сили напередодні виборів. Ті кажуть, що це закони для анархії, а ті твердять, що хочуть прийти у новий парламент, аби відмінити те, що наприкінці телерішии Верховна Рада. А треба йти у Верховну Раду, щоб продовжити творення правової бази для радикальних реформ, вдосконалювати, робити кращими існуючі закони.

Кого оберемо 27 березня, залежить від нас, а вже мрія того наркати не буде на кого. Тому звертаюся до нас як до активу, який спільнується з 23 мільйонами населення і з них з 10 мільйонами у клубничі, перед якими треба стати на коліна і подякувати, що ця глибинка витримала нас усіх.

От ми й повинні скадати: люди, довірте владу тим, кому вважаєте за потрібне. Ця влада повинна діяти, нічого не боїться. Адже вона — «народна, обрана народом».

Ми вже маємо також законодавчу базу, щоб село вибрало голову села, район голову району, місто — голову міста, область — голову області, а все населення України — Верховну Раду і Президенти. Будуть обиратися також депутати представницьких органів влади: в селах, містах, районах та областях.

Отже, створено правову основу для проведення демократичних виборів. І саме ті владі, які буде обрано, разом з народом доведеться продовжувати розбудову незалежності держави. Проважу вас будувати в те, що Україна — назовжди, а буде вона щаслива чи нещаслива — залежить від усіх нас.

СПІЛЬНА ЗАЯВА ПРО РОЗВИТОК ДРУЖБИ І ПАРТНЕРСТВА МІЖ УКРАЇНОЮ ТА СЮЛУЧЕНИМИ ШТАТАМИ АМЕРИКИ

Під час офіційного візиту Президента України Л. Кравчука до Сполучених Штатів Америки підписано 11 угод, які торкаються різних сфер співробітництва в галузі промисловості, сільськогосподарства, торгівлі, культури. Нижче друкуємо один із основоположних документів україно-американських відносин.

З нагоди своєї зустрічі 4 березня 1994 року у Вашингтоні Президент України Леонід Кравчук і Президент Сполучених Штатів Америки Вільям Дж. Клінтон погоджуються започаткувати нову еру у відносинах між двома країнами.

З цією метою вони погоджуються докласти зусиль для розширення змісту двосторонніх відносин на основі партнерства, взаємної довіри та поваги; спільної відданості демократії, правам людини та верховенству закону; спільним цілям у запобіганні розповсюдженню зброї масового знищення; а також спільної зацікавленості у розвитку вільної торгівлі, інвестицій та економічного співробітництва між двома країнами.

Дотримуючись цих принципів, Україна і Сполучені Штати Америки погоджуються дружньо співпрацювати в інтересах обопального добробуту своїх народів з метою досягнення міцного глобального миру. Вступаючи в цю нову еру, два лідери погоджуються активно працювати з метою реалізації наступної всеохоплюючої програми співробітництва:

I. Гарантії безпеки

Президент Кравчук і Президент Клінтон обговорили проблему гарантії безпеки України і дійшли згоди щодо важливості таких гарантії. Суверенітет, незалежність та територіальна цілісність України є виключно важливими для Сполучених Штатів Америки. В цьому зв'язку, згідно з Тристоронньою Заявою від 14 січня 1994 року, США та інші держави готові дати у формі багатостороннього документа гарантії безпеки на Україну, як тільки набере чинності Договір СТАРТ-І і Україна приєднається до ДНЯЗ як без'ядерна держава.

II. Допомога у скороченні ядерної зброї («Нанн-Лугар»)

Згідно з Угодою між Україною та Сполученими Штатами Америки щодо знищення стратегічних ядерних озброєнь та запобігання розповсюдженню зброї масового знищення від 25 жовтня 1993 року США зобов'язалися надати 177 млн. доларів

у якості допомоги Україні. Більш того, додаткові 175 млн. доларів буде виділено протягом 1994 фінансового року та 1995 фінансового року. З цієї суми 100 млн. доларів будуть надані в 1994 фінансовому році для здійснення проєктів у таких сферах:

— конверсія оборонної промисловості України на цивільні потреби;

— знищення стратегічних ядерних озброєнь;

— заснування системи експортного контролю для запобігання розповсюдженню зброї масового знищення;

— розвиток державної системи контролю, обліку та фізичного захисту ядерних матеріалів.

Уряд Сполучених Штатів Америки прагнути також одержати додаткові 75 млн. доларів у рамках закону «Нанн-Лугар» про допомогу Україні у 1995 фінансовому році.

Уряд Сполучених Штатів Америки в консультації з Урядом України визначити відповідний розподіл запропонованої допомоги між вказаними чотирма напрямками. Як тільки, таке рішення буде прийняте, сторони негайно розпочнуть роботу по укладенню відповідної угоди та трьох доповнень до неї, які визначать використання цього запропонованого збільшення допомоги.

Для надання допомоги у сфері конверсії оборонної промисловості сторони співпрацюватимуть з метою укладення нової імплементаційної угоди між Міністерством оборони США та Міністерством машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України.

Для надання додаткової допомоги у ліквідації стратегічної ядерної зброї включаючи допомогу на знищення ракет СС-19, СС-24 та їх шаткових установок, додаткової допомоги для здійснення експортного контролю та додаткової допомоги, що стосується контролю, розрахунку та фізичного захисту ядерних матеріалів, сторони працюватимуть над доповненнями до імплементаційної угоди, укладеної в грудні 1993 року.

III. Співробітництво в галузі економіки і торгівлі

Обидва лідери вважають, що розширення двосторонньої економічної зв'язки та торговельно-співробітництва можуть зробити вагомий внесок у зміцнення українсько-американських відносин та розвиток вільних ринків, економічне зростання та збільшення робочих місць у двох країнах. Тому обидва лідери надають великого значення двосторонній угоді про торговельні відносини, яка набрала чинності 22 червня 1992 року, і висловлюють готовність забезпечити виконання всіх її положень. Україна та Сполучені Штати Америки також погоджуються створити українсько-американську комісію сприяння торгівлі та інвестиціям з метою розширення торговельних відносин.

Обидві країни співробітничатимуть з метою зменшення бар'єрів у торгівлі та інвестуванні для розширення доступу до ринків обох однієї. Сполучені Штати Америки визнають важливість доступу до ринку країни економіки перехідного періоду, таких, як Україна. Сполучені Штати Америки нададуть Україні переваги Генералізованої системи преференцій США. В своїх зусиллях розширити торгівлю обидві сторони керуватимуться принципами ГАТТ. Сполучені Штати Америки підтримують зацікавленість України в офіційному поданні заяв про членство в ГАТТ і готові надати технічне сприяння, щоб допомогти Україні впровадити торговельний режим у відповідності з нормами ГАТТ.

Інвестиції приватного сектору в економіку України можуть зробити вагомий внесок у справу переходу України до ринкової економіки. Обидві сторони погоджуються, що підписання Конвенції про уникнення подвійного оподаткування та Договору про заохочення та взаємний захист інвестицій, які забезпечують комплексний захист інтересів інвесторів, є важливими кроками для стимулювання залучення приватного капіталу, але вони

мають супроводжуватися діями України з метою поліпшення загального клімату в ній з тим, щоб реалізувати весь потенціал прямих зарубіжних інвестицій.

Обидві сторони погоджуються щодо важливості співробітництва та обміну інформацією в галузі науки і технологій. Укладення двосторонньої угоди про співробітництво в галузі науки і технологій допоможе офіційно започаткувати міжурядове співробітництво в цій галузі. Уряди України і Сполучених Штатів Америки домовилися створити спільну комісію для сприяння спільній діяльності в галузі високіх технологій, наукових досліджень та розвитку. Обидва уряди погоджуються співробітничати в сфері освоєння космічного простору і провести найближчим часом зустрічі експертів для розгляду конкретних питань та сфер співробітництва в цій галузі.

Два лідери продовжують надавати найвищого пріоритету успішній політичній та економічній реформі в Україні.

Сполучені Штати Америки виділять до 350 млн. доларів в рамках двосторонньої економічної допомоги у 1994 фінансовому році для підтримки переходу України до ринково-орієнтованої економіки та демократичного суспільства. Сполучені Штати Америки погоджуються також, що міжнародні фінансові установи, зокрема Міжнародний валютний фонд та Міжнародний банк реконструкції та розвитку повинні відігравати суттєву роль в наданні фінансових ресурсів для сприяння переходові України до ринкової економіки. Сполучені Штати Америки рекомендують Україні працювати більш тісно з Міжнародним валютним фондом та Міжнародним банком реконструкції і розвитку в реалізації програм кардинальних економічних реформ. Сполучені Штати Америки, в свою чергу, готові відігравати провідну роль у «Великій сімці» для мобілізації додаткової багатосторонньої допомоги для підтримки всеохоплюючої програми реформ.

ЗА УРЯД УКРАЇНИ
Л. М. КРАВЧУК

ЗА УРЯД СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ
У. Д. КЛІНТОН

РЯТИВНЕ КОЛО КИНУТО.

ЧИ ДОТЯГНЕМОСЬ МИ ДО НЬОГО?

ПРО ПІДСУМКИ ОФІЦІЙНОГО ВІЗИТУ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ Л. КРАВЧУКА ДО США

Против у американо-українських відносинах, який здійснила очолювана Президентом Кравчуком представницька делегація, може позитивно вплинути на подальший хід реформ в Україні.

Низка угод, підписаних у Вашингтоні, алама настороженість і певну недовіру, що були до певного часу серед бізнесменів Заходу у ставленні до нашої держави. Ще під час зустрічі з представниками ділових кіл, яка відбувалася напередодні переговорів у Вілому домі, Л. Кравчук наголосив на кількох важливих моментах. Зокрема, що затверджено програму антиінфляційних заходів, програму приватизації, в рамках якої понад 30 тисяч малих і великих підприємств України будуть приватизовані протягом 1994 року. Крім того, підписано документ про захист інвестицій.

Не останнє значення має й те, що ось уже протягом кількох років у нашій країні немає серйозних конфліктів. Ситуація гостра, напружена, але є намагання розв'язувати її цивілізованим шляхом.

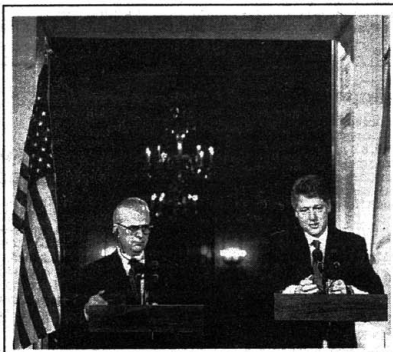
Такі аргументи мали позитивний вплив на аудиторію, яка зібралася у приміщенні Корпорації зарубіжних приватних інвестицій (ОПІК). Керівництво ОПІК зреагувало на висвітлення Президента Л. Кравчука тим, що

оголосило про створення страхового фонду на загальну суму 2,5 мільярда доларів. Але означає, що відкриті діловим людям, які вкладатимуть кошти в господарство України, гарантовано відшкодування втрат у разі невідомого бізнесу у нашій країні.

Якщо проаналізувати запитання, якими закидали Л. Кравчука, американські фірми зацікавлені у розробці родовищ нафти і газу, створенні теле-, радіокомунікаційної системи, переснащенні підприємств важкої індустрії, сільськогосподарства.

Усе це, очевидно, спонукало президентів В. Клінтона і Л. Кравчука оптимістично заявити перед початком переговорів на зустрічі з журналістами в Овальному кабінеті Вілому дому, що заплановану програму скоріше за все буде виконано.

Через певний проміжок часу світ став свідком підписання ряду угод, які

відкривають нові перспективи здійснення ринкових реформ в Україні. На прес-конференції, яка завершувала офіційну частину візиту, Білл Клінтон, зокрема, заявив:

(Зачитання на 7-й стор.).

Центральна виборча комісія по виборах Президента України відповідно до статті 11 Закону України «Про вибори Президента України» постановляє:
Утворити такі виборчі округи по виборах Президента України:

1. КРИМСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Сімферополь).
 2. ВІННИЦЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Вінниця).
 3. ВОЛИНСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Луцьк).
 4. ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Дніпропетровськ).
 5. ДОНЕЦЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Донецьк).
 6. ЖИТОМИРСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Житомир).
 Житомирська область.

Про утворення виборчих округів по виборах Президента України

7. ЗАКАРПАТСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Ужгород).
 8. ЗАКАРПАТСЬКА область.
 8. ЗАПОРІЖЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Запоріжжя).
 9. ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Івано-Франківськ).
 10. ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА область.
 10. КІРОВОГРАДСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Кіровоград).
 11. КІРОВОГРАДСЬКА область.
 11. КИЇВСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Київ).
 12. ЛУГАНСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Луганськ).
 Луганська область.

13. ЛЬВІВСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Львів).
 14. МИКОЛАЇВСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Миколаїв).
 15. ОДЕСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Одеса).
 16. ПОЛТАВСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Полтава).
 17. РІВНЕНСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Рівне).
 18. СУМСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Суми).
 19. ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Тернопіль).
 20. ХАРКІВСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Харків).
 Харківська область.

21. ХЕРСОНСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Херсон).
 22. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Хмельницький).
 23. ЧЕРКАСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Черкаси).
 24. ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Чернівці).
 25. ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Чернівці).
 26. ЧЕРНІВЕЦЬКА область.
 27. СЕВАСТОПОЛЬСЬКИЙ виборчий округ
 (центр — м.Севастополь).
 Місто Севастополь.

Голова Центральної виборчої комісії І.СЕМЕНЬ.
Секретар Центральної виборчої комісії І.ЦЕЛУЙКО.

Точка зору

Не ногами, не зубами, краще — бюлетенями

Результати останніх соціологічних опитувань, проведених Центром «Демократичні ініціативи», дають зрозуміти, що віра і терпіння у людей розтанули, як сніг на сонці. З глибини масової психології піднялися на світ божий привиди-старожилі: байдужість і нігілізм. Запропонувалися людям відповіді на запитання, які політичні сили вони нині підтримують, ми дістали сумні результати: прихильників тих, хто орієнтований на капіталістичну модель розвитку, було лише 18 відсотків, тих, хто прагне повернутися до соціалізму, підтримують 12 відсотків, за тих і тих, аби лиш не билася, зголосилися 22 відсотки. Втім, нікого з них не підтримують 30 відсотків. Нігілісти в Україні, які не сприймають жодний із шляхів розвитку суспільства, становлять найважливішу частку опитаних, а разом із конформістами, котрі ладні підтримати будь-кого, навіть тих, хто бореться один з одним, — переважна більшість.

Суть «української моделі» посттоталітарного розвитку в тому, що влада, прагнучи

втримати сьогодні соціальну рівновагу, не здійснює жодних соціальних змін ні, на краще, ні в гірше. В результаті не маємо великомасштабних конфліктів, ні активних соціально-політичних дій. Щоб населення якомога довше підтримувало такий стан, у суспільстві культивують ще й тотальний страх перед будь-якими конфліктами.

Українська жовта машина хаосом, який начебто неминує, стається в разі радикальних суспільних змін, більшість населення плекає те саме правило, що й владні мужи: схвалюючи демократичні ідеї, не реалізуючи їх, не довіряючи політикам, не наполягає на тому, щоб вони пішли зі своїх постів. У цьому страху, спільному для старої еліти, яка боїться втратити свої привілеї управління і для нової більшості, яка тримається за цю еліту й убачає в ній гарант «поганого миру» (що він, як відомо, кращий, ніж добра бійка) — головне джерело деградації державної економіки й дискредитації ідеї державної незалежності. За такої ситуації демократич-

но зорієнтовані політики наперед чим доречно звертатися до народу, не позбавляючи власних ілюзій. Демократам ліберальної орієнтації — ілюзії, що виборці/більшість сприймуть ідею лібералізаційників. Народ вже не сподівається на диво, «світлий образ ринку» втратив початкову привабливість, бо розповз збереження майже в повному обсязі соціалістичної економіки безперервно супроводжується кліматом можновладців у відданості ринковим ідеалам. Націонал-демократи слід позбутися ілюзії казкового відношення з попелу вітчизняної економіки, неадекватно національної самосвідомості, на яку можна було б спиратися, хоча б до цивілізованої держави. Уже сьогодні результати опитування громадської думки свідчать про розчарування громадян України в самостійному існуванні. Далі це розчарування загрозить перетворитися на домінуючу масову свідомість. Тож розваляти під гаслами національного відродження економічні засади життя людей — оста-

точно дискредитувати ідею самостійного поступу до добробуту народу.

Сьогодні під великим сумнівом не тільки політичне, а й фізичне виживання народу. За таких умов політиком мовилої стає кожен. Голосувати за ту чи ту альтернативу починає хто чим може: ногами — себто тікають до ближчого чи дальнього зарубіжжя, зубами — виявляючи агресію і нетерпимість, і, зрештою, — громадською активністю. Тільки остання здатна переписати сценарій розвитку в Україні, в якому переважний більшість громадян відведено роль статистів без будь-якої надії зграти головну роль власної долі. Тому першим кроком порятунку, попри всяку апатію, мають стати наші виборчі бюлетені. Бо навіть найкращі ліки не порятують хворого, якщо він відмовиться їх вживати. Тож, як раніше казали, — усі на вибори!

Богдан ГОЛОВАХА,
 науковий керівник
 соціологічної секції Центру
 «Демократичні ініціативи»,
 заступник віце-президента
 соціології АН України.

Позиція віце-адмірала В. Безкоровайного

Командувач ВМС України віце-адмірал Володимир Безкоровайний у розмові з журналістами висловив твердження деяких політиків Росії, України і Республіки Крим, що начебто єдиний, а в перспективі російський ЧФ — гарант миру і стабільності на півночі. Віце-адмірал вважає, що ЧФ треба розмити, згідно з Ялтинськими домовленостями, між Україною і Росією порівну. І його українська частина повинна охороняти кордони України, а значить, і Республіки Крим.

Сьогодні продовжить свою роботу п'ятнадцята сесія ВР Криму

9 березня відбулося засідання Президії Ради міністрів Криму. Обговорювалися бюджет автономної республіки на 1994 рік. Члени Президії не погодилися з пропозицією міністра економіки Криму Тетяни Шандри щодо призначення будівництва ряду об'єктів з тим, щоб фінансувати лише 32 із 183. На думку Шандри, ці об'єкти доведеться споруджувати ще 10-20 років, по сьогодні не під силу нікому бюджетові.

Бюджет запропоновано зробити бездефіцитним. І це в той час, коли видатки перевищили доходи минулого року на 558 млрд. крб. Цього ж року ця сума може зрости до 900 млрд. крб.

Також сесія ВР Криму, яка сьогодні продовжить свою роботу, очисить, буде бурхливою. Наперед чим депутати погодяться з цими та іншими пропозиціями ВР Криму. Окрім бюджету, сесія може обговорити постанову ВР України від 24 лютого «Про статус автономної Республіки Крим у відношенні до діючої Конституції та законодавства України» і прийняти по

Продиктовано в номер

ній відповідне рішення. До того ж, не відомо, які питання внесе на розгляд сесії Президент Республіки Крим Юрій Мешков.

Служба безпеки України: Лисенка мають виправдати

«Комусь у Польщі вигідно зіпсувати добрі українсько-польські стосунки», сказав на брифінгу, проведеному 9 березня радник голови СБУ з правових питань, генерал-майор юстиції Володимир Пристайко з приводу справи майора СБУ, співробітника Мостиської мітинги Анатолія Лисенка, якому військовий суд Варшавського військового округу виніс 5 березня звинувачувальний вирок за статтею 124 пункт 1 Кримінального кодексу Республіки Польща «шпигунство». І хоча до Лисенка за стосовання пом'якшуючої вирок статті і його звільнено з-під варту, В. Пристайко закликає одностайно його мають повністю виправдати. З цієї метою до Верховного суду Польщі подано апеляцію, яка має бути розглянута протягом місяця.

Нагадаємо суть справи. Майор СБУ-Л. Лисенко вийшов до Польщі 23 серпня минулого року без дозволу, передбаченого інструкціями СБУ, з метою лікування хворого сина і був у той же день заарештований польськими спецслужбами. Незважаючи на офіційну завулову СБУ С. Марчука, що А. Лисенко не входить до структури, яка займає підстав застарілого закону, який досі довод його вини, вирок винесено на підставі застарілого закону, який досі вилучено трактує шпигунство. Формулювання виразу вражає: воно базується на... «догадках» суду. Саме так можна переказати з польської те, що записали у справі Лисенка судді.

У постійних комісіях

Закриваймо ПТУ — відкриваймо тюрми!

Ця саркастична фраза пролунала минулого тижня на розширеному засіданні постійної Комісії Верховної Ради з питань науки і освіти й була адресована насамперед Кабінету міністрів. Не за традицією, вивчаючи уряд і державні установи, бідах, а за реальних: з листопада минулого року фактично припинено фінансування професійно-технічних навчальних закладів; за рівнем зарплат викладачів ПТУ з 14 місяця переосунулися на 46; через відключення системи опалення, подальше електроенергії, припинено харчування дітей деяких училищ; змусили заморозити навчальний процес. До того ж щойно затверджений бюджет на цей рік передбачає понад 3 трильйони карбованців на потреби профтехосвіти, тобто за мінімальними підрахунками — відчужить менше від 10 пробо.

Одразу зацікавили очі погірши рухи на чужому горі: служби зайнятості вимагають передати ряд училищ у їхнє розпорядження для перекваліфікації робітників на сучасних менеджерів-бізнесменів. «Комісія з питань науки і освіти теж за перекваліфікацію, але в рамках системи Міністерства освіти, де є і викладацькі кадри і методологія, на вулиці свідать статистика: на такі вимоги голова комісії П. Кислий.

Органи внутрішніх справ, зокрема Луганщини, Хмельниччини, Криму, через ускладнення криміногенної ситуації в державі наполягають, щоб окремі ПТУ перетворили в школи міліції. У такий спосіб народжуючи собі потенційних супротивників 25-річних підлітків на підприємстві в такому віці не беруть, у технікумі за «трикуми» вони не можуть вступити, а старші класи переповнені й без них. Куди піти? «На футбольні базари, розбодувати «ринкову» економіку?» — риторично запитав під час засідання, В. Яковенко, заступник генерального директора ВО «Горномарський суднобудівний завод». «Але логістичні-мійливі, перекунники-рекеттери завтра за верстат не стануть», — підтримав його колега В. Хелемендик, заступник генерального директора комбінату «Запоріжсталь». «Ліше торік 65 тисяч випускників 9-х класів літалося, по суті, на вулиці — унів статистика заступника міністра освіти В. Зайчук. «Де їхні місця в нашому суспільстві? Більш валютних готелів, за приватками нічних барів, на ринкових стаціонах...»

Уявімо собі, що до цих 65 тисяч завтра додається ще 10 тисяч 14-16-літніх дітей, 64 тисяч випускників 9-х класів, 25 тисяч дітей з неблагополучних і 111 тисяч з малообпечених сімей — саме стільки учнів і переважно таких категорій нині за підтримки держави мають можливість отримати фахову кваліфікацію в профтехучилищах. І такі справи в багатьох ПТУ «навчилися вчити цих дітей». Тоді, хто був на мистецтвах творчості учнів професійно-технічних училищ, може це підтвердити.

Учасники засідання — директори ПТУ, представники базових підприємств, Міністерства освіти, народні депутати — звернулися з листом до Кабінету міністрів, у якому обурювали несприятливий стан профтехосвіти. Комісія має намір повернутися до цього питання через тиждень.

Катерина КИНДРАС.

Шість мільйонів доларів — на екологію

Міністр охорони навколишнього природного середовища України Юрій Костенко повідомив про результати його офіційної поїздки до Нідерландів і Сполучених Штатів Америки, яка відбулася наприкінці лютого.

У Нідерландах між трьома міністерствами цієї держави, на яких покладено охорону довкілля, та Міністерства України підписано Меморандум про взаєморозуміння щодо екологічного співробітництва. Йдеться про екологічний менеджмент і планування, захист повітря, води та живої природи. Міністр зазначив, що у голландців є чого почитати, і перших результатів підписання Меморандуму можна чекати вже цього року.

У США в рамках державних відомств розглядали пропозиції Ю. Костенка щодо першочергових природоохоронних заходів в Україні. Американський уряд пообіцяв виділити на шість-сім мільйонів доларів на роботи зі створення найсучасніших радіологічних та хімічних лабораторій, організації переробки токсичних відходів і на розвиток екологічної освіти.

У Міністерстві енергетики США, спеціалісти якого вже два десятиліття працюють над оздоровленням радіаційно забруднених земель та розробляють проєкти національного сховища радіоактивних відходів, висловили готовність поділитися досвідом. Ю. Костенко також узяв участь у роботі міжнародної конференції з проблем боротьби із забрудненням моря. І знов американські фахівці погодилися співпрацювати з українськими колегами, які дають по чистоті Чорного та Азовського моря.

Сам міністр очікує спільної з цілком успішної. І, певне, має рацію.

Олексій БРЕУС.

Точка зору

Як допомогти нашій економіці сьогодні?

Основним недоліком нашої економічної науки є те, що вона досі не створила тієї єдиної науково обгрунтованої програми щодо перетворення нашої економіки.

Щоправда, аналіз послідовності наших дій за останні дев'ять років науково показує, що цієї помилки припустилися ще на самому початку нашої перебудови. Тобто ми розпочали перебудову не зі створення науково обгрунтованої економічної програми, як того вимагала наукова методологія, а розпочали її одразу з практики. Практика ж, як відомо, без теорії сліпа. Отож, ми зразу опинилися на шляху спроб та помилок, тобто на шляху сліпого пошуку правильного способу перетворення економіки. І чого тільки ми на цьому шляху не робили: і тотальний держконтроль за якістю продукції за проваджували, і винограду лозу сокирою рубали, та очікуваного ефекту від усього цього так і не одержали.

Щоправда, сьогодні у нас уже є ідея під назвою «економічні реформи», основною метою яких є переведення економіки на рейки приватної власності. Але знову ж таки з'явилася ця «мета» не в результаті глибокого наукового аналізу ситуації, що склалася, а найімовірніше в результаті сліпої віри в істинну всього лише єдиного постулату: у нас (напевно) немає іншої альтернативи!

А тим часом склалася парадоксальна ситуація: ми стали володарями водночас двох криз, природа яких має абсолютно різні причини та джерела. Одна з цих криз визріла в нашому суспільстві давно й закономірно, ще за соціалізму, і тому вона є для нас основною й першочислою як за часом, так і за суттю. Це саме вона

породила низьку продуктивність праці у виробництві, і саме нерозуміння її суті з боку кошильної партоткратії і привело до такого швидкоплинної краху тоталітарну систему. І друга криза — це наша нинішня економічна криза, що її було породжено штучно, за спроби реорганізувати економіку на капіталістичний кшталт. Саме ця одностороння орієнтація на саморегуляцію ринку, економічні вахелі та конкуренція одним махом дестабілізувала економіку й привела до обвалного розриву всіх господарських зв'язків. І в результаті ми на жаль собі що нову кризу, що не тільки привела нас до нижнього плачевого стану, а й відсувала в тінь розгляд основної причини неефективності економіки, побудованої на державній власності, яка, до речі, ще існує.

У ситуації, що ускладнилася, необхідно насперперед подлати свої емоції і присвятити наразі частину свого часу серйозному науково-теоретичному осмисленню непростоті ситуації, що склалася в економіці. Наприклад, можна спробувати розглянути один з варіантів розв'язання найгострішої проблеми. Це — наші фінанси, точніше — гостра нестача грошової готівки у державі.

Як відомо, що проблему можна розв'язати традиційними методами, як-от: емісія грошових знаків, підвищення ціни введення нових податків, можна взяти кредит, заморозити зарплату платі, закрити нерентабельні підприємства, розпродати державну власність і т.д. І кожен з даних заходів ефективний. Та при цьому кожен з них має і свою негативну сторону, яка може стати сьогодні просто-такі фатальною. Адже емісія грошових знаків

спричиняє прискорення інфляції; закриття підприємств — безробіття; кредит — борг із чималими відсотками; підвищення ціни — нове, ще більше соціальне напруження в суспільстві і т.ін.

Та є й інше розв'язання цієї проблеми — можна сказати, нетрадиційне, але природне й таке, що випливає з нашої непростоті ситуації. Як відомо, основну масу готівки держава витрачає на виплату зарплатної плати. Тобто основна маса грошей і зарплатна плата — це дві сторони однієї й тієї ж проблеми, більше того, вони взаємозумовлені. Виходячи з цього розв'язання фінансову проблему найраціональніше та найбезболісніше можна, використовуючи зарплату плати. Суть рішення полягає в кооперації зарплатної плати, а саме у тім, щоб гроші, які виділяють на зарплатну плату, були, так би мовити, «зв'язані» або перетворені з готівки на безготівку. Тим самим їхній обіг переводиться до іншої сфери і здійснюється зовсім іншим способом.

Саме цей крок досить науково простежується й впливає на аналіз розвитку існуючого способу виробництва, остаточний результат якого виглядає так. Послідовно, відповідно до історії його розвитку: першою була кооперація праці, і це значно підвищило продуктивність самої праці. Другою була кооперація капіталу, і це створило умови для науково-технічної революції, що різко підвищило продуктивність самої праці. І, нарешті, сучасний етап розвитку існуючого способу виробництва має розпочатися з кооперації зарплатної плати. Це створить не лише необхідні умови для достойного життя безпосереднього вироб-

ника, а й створить умови для значного підвищення продуктивності його праці.

Отож, що при цьому виграє держава?

1. Вирішує проблему готівкових грошей.
2. Одержує можливість переказувати зарплатну плату регулярно і в строк.
3. Одержує соціальну стабільність у суспільстві та оздоровлення економіки. Причому кооперована зарплатна плата дає змогу наповнити споживчий кошток значно легше і зробити його навіть вагомимим, ніж у тому разі, коли все це робить кожний робітник індивідуально.

Що від цього виграє робітник?

1. Він більше не турбується про свій прожитковий рівень.
  2. Кооперована зарплатна плата створює умови для придбання працюючим предметів довгострокового користування, включаючи житло.
  3. У кооперованій зарплатній платі з'являється можливість придбати необхідні засоби виробництва.
- Плюс до всього цей крок веде до різкого підвищення інтересу безпосереднього виробника до підвищення ефективності своєї праці та до зацікавленості в усіх заходах, що забезпечують безперебійну роботу самого підприємства, яке платить йому зарплату.

Геннадій БУНТІН, фінансист.

Від редакції: Ми друкуємо цей матеріал тому, що, по-перше, теоретично він певною мірою має рацію: у всьому світі поширена практика безготівкової торгівлі, навіть найдрібнішої, існують чекові книжки, картки споживача тощо. Та й деякі наші вітчизняні підприємства замість видачі частини зарплати забезпечують працівників усім необхідним. По-друге, теорія — мертва без практики, без конкретних механізмів втілення в життя тих чи інших ідей. І, врешті-решт, по-третє, може, й справді ці думки спричинять й інші думки і практичні висновки.

Село

Що це дає господарю, можна показати на такому прикладі. Харківська обласна станція хімізації зробила діагностику ґрунтів на 130 тисяч гектарів площ, введених під озиму пшеницю. Виявлено низьку й середню забезпеченість азотом на 95, фосфором — на 70 відсотків площ. Диференційоване внесення добрив дало можливість заощадити 11 тисяч тонн аміачної селітри на суму 3,3 млрд карбованців.

Таку саму роботу проводять і районні агрохімлабораторії. Вони можуть обстежити і зробити конкретні розрахунки потреб та вартості мінеральних добрив, дати поради щодо їх застосування кожним господарством. Багато які агрохімлабораторії налагодили також зручне для користувача фасування добрив і дозволили до застосування на присадібних ділянках, у садах кімнатних рослин застосування від хіміків і хвороб, дають кваліфіковані рекомендації. Тож господарникам доцільно має тепер, заздалегідь, налагодити зв'язок з агрохімлабораторіями, уточнити умови, зробити замовлення на послуги на наступний рік або ж уже сьогодні придбати потрібні засоби хімізації. До речі, розраховуватися за них можна і продукцією. Така турбота про долю майбутнього врожаю виправдає себе і має бути включена в кожну роботу господарства на перспективу, серйозно думає про завтрашній день і землю, яка годе його.

Микола БУРБЕЛА, заступник начальника управління моніторингу ґрунтів і якості продукції Українського об'єднання «Укратрохім».

І людям, і собі

Комунальну службу нині величають, як ту зіроньку кохання. І допущає вона в нас, бо з послуг її користаємося щодня і щохвилини. На мою яку довелось побачити не одного начальника служби й почути його виправдовування.

У дунаєвських гадз цієї галузі виправдовувань немає, бо всі вони працюють на себе і кожного. Бо усвідомлюють: те, що вийшло з ладу в суді, завтра може потребувати лагодження і у власній оселі комунальників.

Сто шість комунальників у Дунаєвській за всім чистотаю дбати. Піклуються і про вистігати в райцентрі. І загалом охоплюють своїми послугами увесь район. Бо поважують дунаївців, дослуховуються до їхніх пропозицій.

А ще у дунаєвських комунальників є мед. Пасічник Броніслав Станіславів охоче частує малечу і влітку, і зимку.

Є й до меду. На доглянений Броніславом Швцем свиноматері підсикує її поважні бекони свиноматки.

На двогектарній площі, де колись були б'юряні, тепер різнобар'я — троянди та всілякої горюдини. Ростуть тут цибуля, кріп, петрушка, огірки, помідори і ще багато з того, чим може присмажити страви у святі і будні додому господарина. Завідувачка теплиці Зінаїда Мелентівна зі своїми подругами Наталією Гожик, Тетяною Коломійцею, Інною Матвієвою та Марією Пукас годять дунаєвських господарів. Присмою ми серед зим скупшувати свіжої горюдини.

Головний інженер комунальників Борис Павлович Глухів ділиться подальшими задумами. З весни на восьмигектарному ставковому плесі плескатимуться придбані на штафобриці «Поліська», що на Кишинів, угорські гуси, а рибаки зможуть тут ловити судака, щуку чи карася.

Олександр САКУРА.

Зверніть увагу

Хто дбає, той і має

З прийняттям Верховною Радою у травні минулого року Земельного кодексу в Україні започатковано правові заходи для реформування земельних відносин. Зважаючи на складність, а звідси — на довготривалість земельної реформи, Кабінет міністрів схвалив першочергові заходи з її підготовки та проведення. Вони спрямовані на створення організаційної і правової бази, умов для розвитку різних форм господарювання, формування багатогалузної економіки й раціонального використання земельних ресурсів.

І хоча в нормативній базі чимало блях план, нерозв'язаних проблем, проте реформа діє. Змінюються форми власності на землю й виробничі відносини в колективних господарствах. По-перше, але постійно зростає кількість фермерських господарств, направляють законодавчу базу щодо власності, змінення права власності на землю, її оцінки. Водночас відбувається перерозподіл земель, зміна організації земельної території колективних і державних сільськогосподарських підприємств, селянських, фермерських господарств.

За цих умов наголо важливо налагодити грамотне, науково обгрунтоване обслуговування сільських товаровиробників щодо раціонального використання землі, не допустити втрат її ро-

дочості. А вже, відверто кажучи, далеко не скрізь нові землекористувачі знають, як цього досягти.

Звичайно, розмір газетної статті не дозволяє дати докладні поради. Але безперечно одне — родючість ґрунту підтримують і підвищують завдяки внесенню добрив. Та сьогодні вони дуже дорогі, витрати на них мають окупатися додатковим урожаєм. Тобто треба чітко знати, де, скільки, коли і чого потрібно внести. На око цього не визначити навіть досвідчений спеціаліст.

Тим часом у державі давно працює агрохімічна служба, яка на основі обстеження ґрунтів та їх лабораторних аналізів визначає вміст основних елементів живлення рослин, розробляє рекомендації щодо доз внесення мінеральних добрив під конкретну культуру. Це роблять проектно-розвідувальні станції хімізації сільського господарства та агрохімічні лабораторії при районних підприємствах з агрохімічного обслуговування сільського господарства (донедавна — «Сільгоспхімія»). Робота з агрохімічними обстеженнями виконують на договірних умовах. Варієть її, як на сьогодні, корисне символічна — вартість обстеження гектара на рівні вартості 1—2 кілограмів пшениці.

Хто знається на сільськогосподарській техніці, неодмінно похвалить трактор Т-70 С, що його випускають у Кишиневі: надійний помічник і на сіяні, і на обробітку ґрунту, і на збиранні врожаю. Та й він не нічий, а купити його не кожному господарству зараз по кишені.

Капітальний ремонт цих машин і випуск майже половини запасних частин до них освоєно на державному ремонтно-транспортному підприємстві у селі Гірка Полонка Луцького району на Волині. Без близько 200 тракторів пройшли тут повний курс «лікування» і готові до роботи у господарствах не тільки своєї області, а й Рівненщини, Львівщини, Білорусі.

На знімку: трактор Михайло Михайлович Безодольний, котрий працює тут понад три роки.

Фото Валерія БЄЛОВА (Укрінформ).

Кожній садибі — маслоробку

Не таємниця, що подекуди на селі корів пускають під ніж. А в Новосанжарському районі Полтавщини навпаки — нарощують поголів'я. У колективних господарствах і селян налічується понад 20 тисяч корів. І щоб не переводити молоко, тут вирощують кожний ферми — переробний цех, кожний садибі — маслоробку. Щоб буди свої масло, сир, сметану і навіть морозиво. Власне, всім проблемам підопсого господарства приділяють пильну увагу. Ліше торік почали діяти 42 олійниці, 30 молочних та м'ясопереробних цехів, 10 млинів, 73 круподерні, 3 консервні заводи.

Григорій ГРИНЬ.

Продиктовано в номер

По бюджету —
черговою заявою

Сесія Одеської обласної прийняла чергову заяву, адресовану Верховній Раді, Президенту та Кабінету міністрів України. В ній міститься негода за принципами й підходами вищих органів країни при формуванні держбюджету та нарікання на те, що фактично його дефіцитність при цьому перекладено на плечі органів місцевого й регіонального самоврядування. Місцевим Радам народних депутатів, сказано в заяві, визначені такі надходження до бюджету, які при найоптиміальніших прогнозах не покривають і половини мінімальних потреб в оплаті праці у системі охорони здоров'я, освіти, культури. На все інше кошти не передбачається зовсім, хоча парламент і зобов'язує місцеві Ради фінансувати державні соціальні програми. За рахунок чого, питається?

Одеська обласна зажадала від Верховної Ради негайно переглянути принципи формування держбюджету, привести державні витрати у відповідність з можливостями української економіки.

У В. Пинзеніка
додалось одностумців

Сьогодні і завтра Український фонд підтримки реформ спільно з Українською Всесвітньою координаційною радою проводять у Києві міжнародну конференцію «Економічна реформа і соціально-політична стабілізація суспільства», на якій відбувається презентація нової програми виходу України із соціально-економічної кризи. Її автори — експерти, кризисисти, вчені — одностумці голови фонду підтримки реформ професора Віктора Пинзеніка. Того самого, кого донедавна називали бунтарським віце-прем'єром. На початку березня з цією програмою детально ознайомилися директори підприємств Запоріжжя та Дніпропетровська. Їхня думка збігається з головною концепцією програми: держава не повинна втручатись у розвиток виробництва і підприємництва.

Міністр освіти
України в Криму

Впродовж кількох днів у Республіці Крим перебував міністр освіти України Петро Таланчук разом з відповідальними працівниками міністерства. 9 березня гості з Києва зустрілися в актовому залі Сімферопольського університету з викладачами вузів, технікумів та шкіл Півострова. Розмови з присутніми П. Таланчуком йшли виважено, толерантно, давав ґрунтовні відповіді на запитання. А їх було надто багато і нарізноманітніших. Ось, наприклад: «Чи будуть у Росії?». Відповідь була такою: «Підручниками мусить забезпечувати Україна. Зокрема й російськомовними». Щодо введення двомовності, то П. Таланчук зауважив: «У Швейцарії вивчили три мови, і тому там тримовність. Ми хочемо, щоб була двомовність, ще не вивчили української мови». Виклав свою позицію міністр і щодо історії України. На його думку, оскільки від фактів нікуди не подієшся, треба домовитися з Росією (де Україна вже зробила з Польщею), як ті чи інші факти висвітлювати. Аби не завдавати шкоди жодному народові.

У захисті прав людини
немає кордонів

Що гарантують нашим громадянам існуючі закони: право на житло чи право стати у чергу на житло? Чи не мисленим: право власності на землю реалізується? Земельний кодекс, а не Цивільний? Чи можна назвати соціальним інфантилізмом такий підхід, коли держава є монополістом у правах людини: може відняти, а може дарувати?

Ці та багато інших проблем було порушено на перших міжнародних читаннях «Права людини і адвокатура», організованих Спільною адвокатів України. Окрім наших адвокатів, у читаннях взяли участь юристи та керівники Спільки адвокатів Росії, Колегії адвокатів Молдови, науковці з Великобританії та США, які представляли громадські адвокатські правозахисні організації, зокрема Адвокатський центр прав людини (США), Міжнародний центр захисту прав людей із пенітенціальними порушеннями (США), адвокатуру Великобританії.

Треба віддати належне тому фактові, зазначеному промовцю, що Закон про адвокатуру, який зусиллями українських адвокатів прийнятий нашим парламентом, — це той законодавчий акт, який стоїть на захисті прав людини. Україна із колишніх республік СРСР другою після Литви прийняла цей закон і першою внесла зміни до Кримінального кодексу щодо захисту прав людини. Тепер уперше за 70 років захист гарантовано кожному. І захисником може бути тільки адвокат. Росія, до речі, поки що не спромоглася прийняти відповідний закон у себе. У Молдо-

ві також дуже повільно змінюється законодавство стосовно захисту прав людини. Захистом прав громадян займається Колегія адвокатів, яка діє на основі положення 1980 року. Оратори підкреслили необхідність зміцнення адвокатури і піднесення її ролі в суспільстві як єдиного професійного правозахисного інституту, потребу в координації зусиль спільки адвокатів різних країн — членів СНД.

Президент Спільки адвокатів України Віктор Медведчук, голова Спільки адвокатів Росії Олександр Галоганов, голова Колегії адвокатів Молдови Михайло Годирка підписали договір про співробітництво, спрямований на розширення можливостей адвокатури із захисту конституційних прав громадян і розбудови демократичних держав. На прохання адвоката Білорусі, які з об'єктивних причин не змогли побувати на читаннях, Спільку адвокатів Білорусі також включено до сторін зазначеного договору.

Левонід БРОВЧЕНКО.

Разом вийдемо на поле...

Після того, як 4 місяці тому було підписано угоду про співробітництво між Луганською і Ростовською областями, з'явилось 25 нових спільних українсько-російських підприємств. І взаємодіювання між сусідами стають все підлинішими. Відбулася

чергова робоча зустріч керівників держадміністрацій Луганської і Ростовської областей. Зокрема, було досягнуто домовленості про забезпечення нафтою Лисичанського нафтопереробного заводу, узгодження позицій щодо цього з Тюменською областю, Краснодарським і Ставропольським краями.

Визначені заходи щодо всієї допомоги по забезпеченню аграрного сектора паливом та мастилами, запасними частинами, насінням, мінеральними добривами. Особливу увагу учасники зустрічі приділили міжбанківським відносинам між українською та російською сторонами.

Інформація до роздумів

Іван Салій виконав обіцянку

Відбулася презентація книги колишнього глави держадміністрації Києва Івана Салія «Я повертаюсь». Як повідомив автор, вона з'явилася на світ не тільки тому, що глянцій офіційною владою політик працює висловити своє бачення політи, які відбулися останнім часом, а й тому, що він пообіцяв це зробити Президенту. І от обіцянка виконана.

А презентація, яка відбулася у чудово відrestauroваному без участі героя дія кіностріки «Жовтень», зібрала чимало народних депутатів нинішніх, а ще більше тих, хто балотується в парламент. Прийшли прихильники і опоненти Салія — швидше політика, ніж письменника. І запитання були переважно політичного характеру, тому презентація часом нагадувала передвиборні збори.

Присутні побачили зовсім іншого Салія — зрілого політика, відлого оратора, який добре володіє аудиторією. Він і не приховував, що без цієї товстенької книжки не було б і товстенької — політичної протарані громадського об'єднання «Вібір», яке він очолює. Тому з цікавістю присутні слухали відповіді Івана Салія на запитання про те, як вийти з економічної кризи, якою має бути влада в Україні, особливо ж про її устрій у столиці.

Слухаючи людину, диві злинену з посади з єдиним формулюванням «за разове грубе порушення», краще розумієш і вислів народного депутата Віталія Карпенка: «Якби Салія не було, то його треба було б придумати!»

Коротко

Черніков зняв Морозова?

Чернігівська крайова організація Руху, обласне товариство «Прогресс» надіслало звернення-протест голові СБУ Марчуку з приводу виступу його радника, генерала Служби безпеки Юрія Чернікова, який балотується по Прилуцькому виборчому округу № 442. «На своїх численних зустрічах з виборцями, — зазначається у зверненні, — він виступає проти незалежності України, веде агітацію за відновлення СРСР. Генерал вважає, що заслугою СБУ і його особистою є «зняття цього рухового міністра Морозова». Авторі протесту вимагають негайного звільнення з СБУ генерала.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Зверніть увагу

Наш цемент
в імпортній
упаковці

До останнього часу ми не мали сучасного устаткування, за допомогою якого можна було б розфасувувати цемент у спеціальні мішки та ще й плівковою пластиком обгорнути.

І от, як то кажуть, крига скресла. За справу взялася фірма «ХОРДА Лтд». Основні цілі її діяльності: мобілізація й залучення українських та іноземних юридичних осіб до активної діяльності з інвестування в економіку України капіталовкладень, насичення ринку нашої держави товарами та послугами високої якості, підвищення конкурентоздатності українських товарів на світовому ринку.

Для того, щоб ці завдання стали реальністю, фірма розробила довгострокову програму в сфері виробництва. Одна з них передбачає модернізацію цементних заводів з перспективою їх повної або часткової приватизації.

Оскільки промисловість України стимулюється відсутністю виробництва з пакетування цементу за світовими стандартами, ця програма була визначена експертами фірми як актуальна і перспективна.

На підставі договору про спільну господарську діяльність з Кам'янеч-Подільський цементним заводом фірма збудувала на орендованій у цього заводу території будівлю в дію виробничого комплексу з пакетування цементу потужністю 60000 тонн на рік.

Директор фірми «ХОРДА Лтд» Борис НОВОЖИЛОВ розповів:

Комплекс складається з чотирьох виробничих і складських приміщень (понад 160 000 куб. м) і оснащений устаткуванням провідних німецьких фірм «BUEMER» та «HAVER & BOECKER». Устаткування являє собою повномасштабну автоматизовану лінію з пакування цементу у 50-кілограмові паперові мішки виробництва фірм «WALKI» (Фінляндія), «BIS-HOF+KLEIN» (Німеччина) та їх наступного пакетування у 2-тонні атмосферостійкі транспортні пакети з використанням поліестернової термоусадочної плівки зі стабілізатором проти ультрафіолетового випромінювання виробництва фірми «ROSENLEW» (Фінляндія).

Розроблено також трафік транспортування пакетованого цементу залізничним та навігационним його на морські судна. Отож, придбали необхідну кількість платформ та вагонів.

Загальна сума витрат на будівництво виробничого комплексу, монтаж ліній, встановлення лабораторії, придбання рухомого складу для залізничних перевезень готової продукції, придбання матеріалів на два місяці роботи, створення резервного фонду становить 11,2 мільйона німецьких марок. Проблема капіталовкладень вирішуємо шляхом залучення власних коштів та кредитних ресурсів...

«ХОРДА Лтд» збирається зробити й наступні кроки для реалізації своєї цементної програми.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Кам'янеч-Подільський —
Київ.Фото Анастасія КОЛЕСНИКА.
Українформ.

УВАГА!

Всесвізайська федерація кікбоксингу запрошує ділових людей на бізнес-семінар в Японії. У вартість поїздки (3500 доларів плюс 10 мільйонів карбованців) входить: авіаквитки в обидва кінці, мешкання у першокласному готелі, відвідування банків і бірж, екскурсії.

Звертатися: Київ-1, вул. К. Маркса, 10. Тел. 229-20-45, факс (044) 229-51-34.

РЯТІВНЕ КОЛО КИНУТО. ЧИ ДОТЯГНЕМОСЬ МИ ДО НЬОГО?

(Початок на 3-й стор.).

У свою чергу Президент України Леонід Кравчук, оцінюючи досягнуті домовленості, сказав:

— Це можна без перебільшення назвати історичним моментом у стосунках між нашими державами. Ми фактично перегорнули ту сторінку, на якій коротка історія двох держав, які, здавалося, назавжди зв'язували нас з колосальною своєю масштабами і складністю проблемою ядерної зброї, як Україні успадкувала від колишнього СРСР. І хоча проблема ця й сьогодні залишається ще складною, ми змогли спільними зусиллями докорінно наблизити її успішне розв'язання.

Л.Кравчук наголосив, що вони з Б.Клінтоном дійшли спільної думки: політична і економічна безпека України, яка відіграє важливу стабілізуючу роль у своєму регіоні, має різноманітне виняткове значення як і для народу України, американського народу, так і для всього людства. А це означає, що стосунки мають будуватися як між двома дружніми державами, у яких більше спільних інтересів, ніж протиріч.

У відповідях на запитання журналістів Б.Клінтон підкреслює, що США односторонньо територіальну недоторканість України. Стосовно ситуації навколо Криму, то «я особисто впевнений, що всі сторони дуже відповідальні у своїх заявах і діях», — сказав Президент США. Він також зазначив, що досягнуті домовленості про уникнення подвійного оподаткування у торгівлі між обома країнами, а також про те, що буде створено спеціальну комісію, яка працюватиме в Україні з метою знайти шляхи залучення інших країн до економічного співробітництва нашої держави.

Л.Кравчук висловив переконання у доконечній потребі тісного співробітництва з країнами СНД. Це аж ніяк не суперечить інтеграції України до світової економіки. Тільки тісна співпраця країн СНД і країн СНД із Заходом дасть можливість уникнути гострих конфліктних ситуацій.

Крім переговорів на найвищому рівні, значну роботу проводили інші члени делегацій. Досягнуті домовленості про створення американсько-українських підприємств з виробництва антиракових медикаментів. Найближчим часом у Луганській області відкрито одне з таких підприємств. Пізніше будуть залучені ще 10 заводів. Отож утвориться потужна база з

випуску дефіцитних лікарських препаратів ринковою економікою.

Підписані документи про поставку в Україну гербіцидів для захисту кукурудзи і соняшнику. Безплатно надійдуть до нашої держави 30 сім'янок і 40 обприскувачів.

Відкрито кредитну лінію на суму 60 мільйонів доларів, які підуть на розвиток рослинництва і тваринництва.

— Але найголовніше, — підкреслює виконавчому обов'язків Прем'єр-міністра Юлію Зягальський, — це надія, що США віддають безплатно приблизно 1 мільярд доларів на переводження підприємств, здійснення реформ, на оплату енергоносіїв.

Разом з тим Ю.Зягальський обережно висловлює щодо швидкого інвестування в українську економіку. На його думку, цей процес має покласти більш теоретичний характер.

Денно іншої думки дотримується міністр економіки Роман Шпек. Він вважає, що результати переговорів у Вашингтоні дають Україні прекрасний шанс вирватися із кризового стану. Інша річ, чи створимо сприятливі умови інве-

сторам, чи готові самі наші мериди до розміщення інвестицій і до співпраці на сучасному рівні із зарубіжними партнерами. Одне слово, тепер багато що залежить від нас самих. Перебування української делегації у США викликало чималий інтерес місцевої преси. Аналізуючи її, міністр закордонних справ А.Зленко зауважив, що публікації наголошують на зацікавленості Північної Америки у сильній процвітаючій Україні. Адже, на перехресті Азії і Європи стабільна і життєздатна Україна має серйозний вплив на демократичні перетворення у всьому регіоні. Вправа суверенітету, територіальної цілісності України може призвести до порушення геостратегічного балансу в Європі.

Анатолій Зленко підкреслює також, що успішні переговори багато в чому залежать від особистості Президента Л.Кравчука, його вміння говорити з аудиторією. Загалом громадськість США визнала його як лідера нашої держави і впливового на міжнародній арені політика.

Атмосфера доброзичливості, довіри, симпатії, якою була оточена українська делегація у

Вашингтоні і Нью-Йорку, — підтвердження того.

Під час перебування у США Л.Кравчук та особи, які його супроводжували, зустрічалися з представниками Світового банку, Міжнародного валютного фонду, Торгової палати США, заасобів масової інформації.

Серйозних домовленостей досягнуто на переговорах у Пентагоні.

Відбулася розмова з Генеральним секретарем ООН Бутросом Галі.

Особливо заворушливими були зустрічі з представниками української громади у США, а також покладання квітів до пам'ятника Т.Шевченку у Вашингтоні, відкриття Генерального консульства України в Нью-Йорку.

У приміщенні єврейського культурного центру в Нью-Йорку Л.Кравчук спілкувався з керівниками єврейських організацій.

Президента України під час офіційного візиту супроводжували виконавчі обов'язки Прем'єр-міністра Ю.Зягальський, міністр закордонних справ А.Зленко, голова Служби безпеки Є.Марчук, міністр фінансів Г.П'ятаченко, міністр оборони В.Радченко, міністр зовнішніх економічних зв'язків О.Степачев, міністр економіки Р.Шпек, міністр сільськогосподарства Ю.Карасик, міністр Кабінету міністрів І.Доненко, голова правління Національного банку В.Ющенко.

Насамкінець три погляди, так би мовити, збоку.

Тамара ПІДГОРНА (бортипроводниця): Політ відбувся добре. Обслуговування в аеропорту було на високому рівні. Нас уже знають у світі.

Іван БАБІЧ (служба безпеки Президента): Жодних позатипових ситуацій не було. Американці виконували свої обов'язки бездоганно. У них великий досвід. С чому попитати.

Оксана БАЮЛ (олімпійська чемпіонка, перебувала у США разом з офіційною делегацією). Ретельно пережовуючи зблудку, мовила: «Політикою не цікавилася. У газетах читало лише про спорт».

Анатолій ГОРЛОВ.

Вашингтон—Нью-Йорк—Київ.

На фото: покладання квітів до

пам'ятника Т. Г. Шевченку.

Фото Василя ПИЛИПУКА.

Свята

ЗИЧИМО ЩАСТЯ, БРАТУШКИ!

Болгарія відзначає Національне свято — 116-у річницю з дня підписання історичного Сан-Стефанського договору між Росією та Туреччиною. Він ознаменував завершення майже п'ятисотрічного турецького панування, започаткував третє народження болгарської держави. Це свято символізує найявістіше бажання кожного народу — Свободу! Після демократичних змін в Болгарії саме відзначення цієї дати піддавалось сумнівам. У своєму «перепишуванні» історії деякі вчені навіть спробували замінити в підручниках вираз «турецьке ярмо» на «османську присутність». Критиці піддавалась і роль Росії у визволенні Болгарії. Та сьогодні утверджені цінності повертаються на свої місця. Хитиння від однієї великої сили — Росії до другої — США потроху зводяться до константи — незалежна Болгарія.

Відкриваючи урочисті торжества на легендарній Шипці, Президент Болгарії Жельо Желев відзначив: хитиння і партизанщина у зовнішній політиці — річ шкідлива. Характеризуючи складну ситуацію в регіоні, він підкреслює, що Болгарія виступає нас за перекривання кордонів, а за їх відкриття, вільне співжиття між народами, перетворення Балкан на частину єдиної, демократичної Європи. Новий нюанс прозвучав у його висловлюванні про те, що «Болгарія низько схилила голову перед подлгом російських офісних і генералів, мужів українських, фінівських і румунських воєн, болгарських ополченців, що принесли дозгодувану свободу». Відтак у Болгарії практично вперше офіційно згадується про роль українських воєнів у визволенні Балкан.

Проблеми

КІЛЬЦЕ БЛОКАДИ СТИСКАЄТЬСЯ

Недавно програмів перший у нівнічному році ниніш на магистральному газопроводі (всього 18 мильного року було 12). Не змінилося і місце диверсії — Маріупольський район Грузії, де, в основному, мешкають азербайджанці.

Подавання туркменського газу до Вірменії призупинено, а це означає, що автоматично запровадяться так звані 3-4 тріфери енергетичного. Іншими словами, більшість домогосподарств підлягатиме змушенню припинити діяльність, до квартири щодня подається в крамочку разі протягом години. Нагадаю, що внаслідок дуже жорсткої енергетичної кризи будинки не опалюються вже третій рік.

Щодо разу уряд Вірменії виступив з різкою заявою, в якій уперше відзначився, що «в Грузії є певні сили, які намагаються власні економічні проблеми розв'язувати за рахунок сусідів».

Президент Вірменії Л.Тер-Петросян з одностороннім візитом відвідав Тбілісі. Переговори з А.Шеварднадзе відбувалися за закритими дверима. Стало

відомо, що вірменська сторона запропонувала взяти на себе охорону газопроводу.

Крім того, на грузинській залізничці «застають» вантажі (зерно, паливо), призначені Вірменії. А тим часом Грузія в односторонньому порядку пішла на безпрецедентне підвищення тарифів на перевезення. За деякими даними, провезення по території цієї країни одного вагона чини обходиться приблизно в 500 доларів. Раніше через Грузію до Вірменії доставлялося 14 відсотків усього обсягу народногосподарських вантажів. Нині, внаслідок цього, блокада Вірменії з боку Азербайджану триває, це єдина артерія, що зв'язує Вірменію із зовнішнім світом. Отже, якщо на переговорах з Тбілісі не буде досягнуто врегулювання цих питань, то кільце блокади навколо Вірменії може замкнутися.

Среван.

Віген САРКІСЯН.

Презентації

У СЕРЦЯХ РУСИНІВ УКРАЇНА

У місті Нови Сад, що в Союзній Республіці Югославії, вийшла з друку «Коротка історія русинів» Яно Рамача. Це вже четверта книга в обліткові «Меморіал-250», якою греко-католицька парафія св. Петра й Павла відзначає 250-ю річницю поселення русинів на території нинішньої Югославії. Засновниками бібліотеки є група священників та письменників. З огляду на те, що державне видання «Руске слово» минулого року не опублікувало жодної книги через брак коштів, група, яка утворилася навколо новоградського парафіяльного видавництва, вирішила видати «Коротку історію русинів».

Вийшла ця «Коротка історія русинів» — незначна подія. Йдеться про першу історію нашої мови в цій країні, написану русинським автором — істориком за освітою. В югославських школах не вивчали історію України, отож для книги не знайшлося ніякої для неї студентів, а й для молодого покоління та широкого кола читачів.

У перших розділах автор пише, посилаючись на дослідження інших учених, про Київську Русь, Галицько-Волинське князівство та життя русинів в угорській державі. Потім він розповідає, чому, що спонукало закарпатських русинів у середині XVIII століття оселитися далеко на півдні. Велику увагу автор приділяє громадському, економічному й куль-

турному життю русинів у новому середовищі, спочатку в селлах Руської Керестурі і Купур, згодом і в інших місцях, де вони шукали кращої долі. Ця книга — результат багаторічної праці Рамача в багатьох архівах. Автор переконливо доводить, що русини є складовою частиною українського народу і вказує на постійну культурну, релігійну та інші зв'язі русинських поселенців зі старим краєм, тобто Закарпаттям, Україною.

У «Короткій історії русинів» детально розглядається культурна й просвітницька діяльність, завдяки якій кілька тисяч знедолюваних селян зберегли своє національне почуття, свою мову і віру.

38-річний Яно Рамач працює викладачем історії на кафедрі русиністики філософського факультету університету в Нови Саді. Навчався в українській польській малій семінарії у Римі. Потім вивчав історію в Нови Саді, званих магістра історичних наук одержав у Белградському університеті. В 1990 році вийшла його книга «Християнство і обшественна життя русинів в кожній Венгрії в 1745—1848 гг.». Його дослідження з історії та культури русинів друкувалися в багатьох югославських і зарубіжних журналах.

Продуктовано в номер

Усі сподівання — на ООН

До введення міжнародного управління в Абохазі під егідою ООН закликав на засіданні Ради Безпеки ООН, присвяченому обговоренню ситуації у цій автономній республіці, глава Грузинської держави Е. Шеварднадзе. Він заявив, що грузинський план повномасштабного політичного врегулювання в Абохазі передбачає проведення виборів під міжнародним контролем та формування на їх основі нових органів влади.

Коли мрії стають дійсністю

400 ядерних боеголовок стратегічних ракет, які до цього були нашілені на Сполучені Штати, вже демонтують у Білорусі, Казахстані та Україні. Про це повідомляють на слуханнях у палаті представників американського конгресу помічник міністра оборони США Е. Картер. «Ми із задоволенням відзначаємо, — зазначає він, що досягнуто, такого успіху, про який Сполучені Штати не могли мріяти навіть рік тому».

З ДКНС до самого кінця!

Заступник Генерального прокурора РФ Е. Денисов опротестував постанову військової колегії Верховного суду щодо арештування вправдженні на кримінальні справи стосовно членів ДКНС. Аргументував він це рішенням тим, що зазначена постановою протирічить кримінально-процесуальному кодексу Російської Федерації. Бо, як говориться у цьому кодексі, будь-який судовий розбір повинен завершитися або виправданним або обвинувальним вироком.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ІНВЕСТИЦІЙНІ ФОНДИ
ТА ІНВЕСТИЦІЙНІ КОМПАНІЇ

Це Положення визначає поняття інвестиційних фондів та інвестиційних компаній, порядок створення та умови їх діяльності, здійснення державного контролю, а також заходи щодо захисту інтересів їх учасників.

Розділ I. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОНД

1. Інвестиційний фонд — це юридична особа, заснована у формі закритого акціонерного товариства з урахуванням вимог, встановлених цим Положенням, що здійснює виключно діяльність у галузі спільного інвестування.

2. Основні терміни та поняття, які застосовуються у цьому Положенні:

афілійована особа інвестиційного фонду чи інвестиційної компанії — інвестиційний керуючий, засновники, а також учасники, кожен з яких володіє не менш як 25 відсотками інвестиційних сертифікатів;

депозитарій інвестиційного фонду — юридична особа, яка здійснює відповідальне зберігання активів, обслуговування операцій з активами інвестиційного фонду та облік руху активів на підставі депозитного договору;

взаємний фонд інвестиційної компанії — філіал, який від імені інвестиційної компанії здійснює спільне інвестування;

відкритий інвестиційний фонд — фонд, який випускає інвестиційні сертифікати з зобов'язанням перед учасниками щодо їх викупу; закритий інвестиційний фонд — фонд, який здійснює випуск інвестиційних сертифікатів без взяття зобов'язань про їх викуп;

інвестиційна декларація — складова частина статуту інвестиційного фонду, в якій визначаються основні напрями та обмеження інвестиційної діяльності фонду, порядок випуску, продажу та викупу інвестиційних сертифікатів, а також інші питання інвестиційної діяльності фонду;

інвестиційний керуючий — торговець цінними паперами, з яким укладено угоду про управління інвестиційним фондом;

інвестиційний сертифікат — цінний папір, який випускається виключно інвестиційним фондом або інвестиційною компанією і дає право його власникові на отримання доходу у вигляді дивідендів;

спільне інвестування — діяльність, яка здійснюється в інтересах і за рахунок засновників та учасників інвестиційного фонду шляхом випуску інвестиційних сертифікатів та проведення комерційної діяльності з цінними паперами;

чисті активи інвестиційного фонду — величина, яка визначається як різниця між сумою активів і розміром пасивів інвестиційного фонду з урахуванням їх ринкової вартості.

3. Інвестиційні фонди поділяються на відкриті і закриті.

Відкриті фонди створюються на невизначений строк і здійснюють викуп своїх інвестиційних сертифікатів у строки, встановлені інвестиційною декларацією інвестиційного фонду.

Закриті фонди створюються на визначений строк і здійснюють розрахунок щодо інвестиційних сертифікатів після закінчення строку діяльності інвестиційного фонду.

4. Засновниками інвестиційного фонду є юридичні та фізичні особи. Не можуть бути засновниками інвестиційного фонду юридичні особи, частка державного майна у статутному фонді яких перевищує 25 відсотків. Законодавством може бути передбачено й інші обмеження щодо участі юридичних і фізичних осіб у створенні інвестиційних фондів.

Засновники несуть відповідальність перед учасниками інвестиційного фонду в межах вартості належних їм акцій статутного фонду. Акції зберігаються у депозитарії і не можуть пропонуватися на продаж.

5. Для створення інвестиційного фонду його засновники укладають установчий договір, затверджують статут і проводять реєстрацію інвестиційного фонду у порядку, встановленому для реєстрації акціонерних товариств.

6. Установчий договір визначає порядок здійснення засновниками спільної діяльності, пов'язаної із створенням інвестиційного фонду, відповідальність перед учасниками і перед третіми особами.

У статуті інвестиційного фонду зазначаються найменування, місцезнаходження та вид інвестиційного фонду, розмір і порядок зміни статутного фонду, склад засновників, порядок створення органів управління інвестиційного фонду, їх компенсація й порядок прийняття ними рішень, порядок отримання засновниками дивідендів на кожну акцію в розмірі, який дорівнює розмірові дивіденду на один інвестиційний сертифікат, порядок реорганізації та ліквідації інвестиційного фонду.

Статут інвестиційного фонду повинен містити вимогу щодо заборони створення будь-яких спеціальних і резервних фондів, а також може містити положення про повний розподіл його прибутків між засновниками й учасниками в порядку, встановленому інвестиційною декларацією.

До статуту може бути включено й інші положення, що не суперечать чинному законодавству.

7. Статут інвестиційного фонду повинен становити не менше 2 тисяч мінімальних зарплат, встановлених на момент його реєстрації, і бути сформованим за рахунок внесків засновників у вигляді коштів, цінних паперів, визнаних такими Законом України «Про цінні папери і фондову біржу», і нерухомого майна.

Частка нерухомого майна у статутному фонді не повинна перевищувати 25 відсотків.

8. Учасниками інвестиційного фонду є фізичні та юридичні особи, які придбали інвестиційні сертифікати цього фонду.

Учаснику інвестиційного фонду може видаватися сертифікат на сумарну вартість інвестиційних сертифікатів.

9. Інвестиційні сертифікати можуть бути іменними і на пред'явника.

Мінімальна номінальна вартість інвестиційного сертифікату не може бути меншою за 10000 крб. Номінальна вартість інвестиційних сертифікатів, яка перевищує 10000 крб., повинна бути кратною мінімальній номінальній вартості.

Інвестиційний сертифікат містить такі реквізити:

фірмове найменування інвестиційного фонду;
його місцезнаходження;
найменування цінного паперу («інвестиційний сертифікат») та його порядковий номер;

дата випуску;

вид інвестиційного сертифікату, його номінальна вартість;

ім'я власника (для іменного інвестиційного сертифікату);

строк виплати дивідендів;

підпис посадової особи — інвестиційного керуючого чи іншої уповноваженої особи;

печатка інвестиційного фонду.

Номінальна вартість одного інвестиційного сертифікату повинна дорівнювати номінальній вартості однієї акції, що належить засновникам. Для випуску інвестиційних сертифікатів укладається договір з інвестиційним керуючим, аудитором або аудиторською фірмою, а також депозитний договір з депозитарієм, проводиться реєстрація викупу інвестиційних сертифікатів, публікуються інвестиційна декларація та інформація про випуск інвестиційних сертифікатів інвестиційного фонду.

10. Інвестиційна декларація містить такі реквізити: найменування документа («інвестиційна декларація»);

найменування, вид і місцезнаходження інвестиційного фонду, розмір його статутного фонду;

основні напрями, предмет, цілі та обмеження інвестиційної діяльності інвестиційного фонду, а також порядок продажу інвестиційних сертифікатів;

відомості про випуск інвестиційних сертифікатів, зобов'язання щодо їх викупу, наслідки невиконання таких зобов'язань;

-комісії, винагороди та витрати, що можуть сплачуватися за рахунок коштів інвестиційного фонду;

місце, терміни та порядок виплати дивідендів; застереження щодо створення будь-яких спеціальних або резервних фондів.

11. Вищим органом управління інвестиційного фонду є загальні збори засновників, до виключної компетенції яких належить:

внесення змін і доповнень до установчого договору та статуту інвестиційного фонду;

затвердження інвестиційної декларації, умов депозитного договору, договору з інвестиційним керуючим, договору

з аудитором або аудиторською фірмою і внесення в установлений порядок змін та доповнень до цих документів;

прийняття рішення та затвердження інформації про випуск інвестиційних сертифікатів;

затвердження результатів річної діяльності інвестиційного фонду після проведення аудиторської перевірки;

затвердження порядку розрахунку дивідендів;

прийняття рішень про створення, реорганізацію або ліквідацію філій, регіональних представництв інвестиційного фонду та затвердження положень про них; прийняття рішень про ліквідацію фонду, створення ліквідаційної комісії і затвердження ліквідаційного балансу;

обрання й відкликання членів спостережної ради.

Загальні збори засновників скликаються не рідше одного разу на рік, а також на вимогу депозитарію, спостережної ради, інвестиційного керуючого або учасників інвестиційного фонду, що є власниками не менш як 10 відсотків випущених інвестиційних сертифікатів.

12. З метою контролю за діяльністю інвестиційного керуючого та захисту інтересів учасників створюється спостережна рада, не менш як 60 відсотків членів якої повинні бути неафілійованими особами. Членами спостережної ради можуть обиратися також особи, які не є учасниками інвестиційного фонду. Рішення спостережної ради приймаються двома третинами голосів від загальної кількості її членів.

Члени спостережної ради мають право бути присутніми на загальних зборах засновників, отримувати довідки про діяльність інвестиційного фонду та про умови виконання депозитарієм депозитного договору. Внесення змін і доповнень до інвестиційної декларації та договору з інвестиційним керуючим повинно погоджуватися спостережною радою.

Загальні збори засновників зобов'язані відкликати або переобрати члена спостережної ради у разі, коли письмово вимогу про це подали учасники, які є власниками не менш як одного відсотка інвестиційних сертифікатів.

Член спостережної ради інвестиційного фонду не може одночасно бути членом спостережної ради іншого інвестиційного фонду.

13. Інвестиційний керуючий здійснює управління активами інвестиційного фонду від імені інвестиційного фонду без доручення та готує проекти інформаційних повідомлень про випуск інвестиційних сертифікатів. Інвестиційний керуючий не може бути депозитарієм інвестиційного фонду.

Інвестиційний керуючий організовує продаж інвестиційних сертифікатів інвестиційного фонду. Для цього він може залучати агентів з розповсюдження цінних паперів інвестиційного фонду.

Інвестиційний керуючий спільно з депозитарієм підраховує вартість чистих активів з розрахунку на один випущений інвестиційний сертифікат і раз на півроку публікує відповідну інформацію.

Інвестиційний керуючий не може пропонувати на продаж інвестиційні сертифікати за ціною, нижчою від номінальної.

Інвестиційний керуючий відкритого інвестиційного фонду зобов'язаний вживати заходів для викупу інвестиційних сертифікатів на вимогу їхніх власників від імені та за рахунок коштів інвестиційного фонду, а в разі відсутності таких коштів — за рахунок власних коштів.

14. За виконання своїх обов'язків інвестиційний керуючий отримує винагороду, річний розмір якої не повинен перевищувати 5 відсотків середньорічної вартості

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
ПРО ІНВЕСТИЦІЙНІ ФОНДИ
ТА ІНВЕСТИЦІЙНІ
КОМПАНІЇ

З метою забезпечення функціонування фондового ринку та обігу приватизаційних паперів постановляю:

1. Затвердити Положення про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії (додається).

2. Встановити, що засновник до введення в дію Положення про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії суб'єкти підприємницької діяльності, які містять у своїй назві найменування «інвестиційний фонд» чи «інвестиційна компанія» або проводять діяльність, передбачену пунктом 21 цього Положення, протягом шести місяців з дня опублікування цього Указу повинні привести свої установчі документи та умови здійснення випуску інвестиційних сертифікатів у відповідність з вимогами Положення.

Президент України Л.КРАВЧУК

м.Київ, 19 лютого 1994 року

чистих активів інвестиційного фонду або 10 відсотків, якщо активи інвестиційного фонду більш як на 50 відсотків сформовано за рахунок приватизаційних паперів.

Договір з інвестиційним керуючим може бути складовою частиною установчого договору, якщо інвестиційний керуючий є засновником інвестиційного фонду. При виконанні своїх обов'язків інвестиційний керуючий повинен діяти виключно в інтересах засновників та учасників інвестиційного фонду.

У разі укладення договору про управління активами більш як одного інвестиційного фонду інвестиційним керуючим, він зобов'язаний у десятиденний строк з дня укладення договору письмово повідомити про це Антимонопольний комітет України.

15. Депозитарій інвестиційного фонду може здійснювати обслуговування операцій з цінними паперами шляхом бухгалтерських записів за допомогою комп'ютерної техніки. Письмовий документ, створений на підставі запису в комп'ютері, повинен включати найменування депозитарію, підпис уповноваженої особи депозитарію, реквізити, яким має відповідати інвестиційний сертифікат.

Депозитарій не може бути засновником, інвестиційним керуючим, а також кредитором інвестиційного фонду. Депозитарій має право складати позачергові збори ради засновників інвестиційного фонду у разі, коли вартість чистих активів фонду, які він акумулює, зменшується до 90 відсотків їх номінальної вартості. Депозитарій зобов'язаний подавати спостережливій раді звіти щодо операцій з активами інвестиційного фонду в порядку, встановленому депозитарієм договором. Активи інвестиційного фонду, які зберігаються в депозитарії, не можуть використовуватися депозитарієм як власні кредитні ресурси. Дозвіл на здійснення діяльності як депозитарію інвестиційного фонду чи інвестиційної компанії видає Міністерство фінансів України.

16. Депозитарій договору з депозитарієм укладає інвестиційний керуючий інвестиційного фонду. У депозитарному договорі зазначаються предмет довірливості між сторонами, права і обов'язки сторін, положення про взаємну відповідальність сторін за збитки, що можуть виникнути внаслідок невиконання договором, зміст інвестиційної декларації, розмір винагороди депозитарію за надання послуг інвестиційному фонду та інші умови, виключаючи застереження про конфіденційність. Депозитарій договір може бути розірвано однією із сторін з попереднім повідомленням другої сторони про такий різню не менш як за 6 місяців, якщо інше не передбачено депозитарієм договором. До припинення дії договору з депозитарієм інвестиційний керуючий повинен укласти договір з іншим депозитарієм.

17. Інвестиційний фонд не має права: випускати облигації та векселі; придбавати більш як 5 відсотків цінних паперів одного емітента та інвестувати понад 10 відсотків своїх цінних паперів в одного емітента, крім інвестування в облигації внутрішніх державних позик, зобов'язання державної скарбниці та інші цінні папери, одержання доходів за якими гарантовано Урядом України; тримати в цінних паперах менш як 70 відсотків активів інвестиційного фонду; купувати інвестиційні сертифікати іншого інвестиційного фонду чи інвестиційної компанії; займатися представницькою діяльністю з приватизаційними паперами; брати банківський кредит, крім випадків використання цього кредиту для виділу відкритим фондом своїх інвестиційних сертифікатів; здійснювати інвестиції в цінні папери, емітентом яких є афілійована особа інвестиційного фонду; видавати майнові гарантії, забезпечені майном фонду для третіх осіб, укладати договори застав; придбавати цінні папери повних та командитних товариств.

Розділ II. ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПАНІЯ

18. Інвестиційною компанією визнається торговець цінними паперами, який, окрім провадження інших видів діяльності, може залучати кошти для здійснення спільного інвестування шляхом емісії цінних паперів та їх розміщення. Інвестиційна компанія створюється у формі акціонерного товариства або товариства з обмеженою відповідальністю в порядку, встановленому для цих товариств, та здійснює діяльність щодо спільного інвестування згідно з цим Положенням. Статутний фонд інвестиційної компанії, яка здійснює спільні інвестиції, формується в порядку, встановленому Законом України «Про господарські товариства», і повинен становити не менш як 50 тисяч мінімальних зарплат, визначених на момент реєстрації інвестиційної компанії.

19. Інвестиційна компанія для здійснення діяльності щодо спільного інвестування зобов'язана заснувати взаємний фонд, провести реєстрацію випуску інвестиційних сертифікатів, опублікувати інвестиційну декларацію та інформацію про випуск нею інвестиційних сертифікатів. Інвестиційні сертифікати, які випускає інвестиційна компанія, повинні відповідати вимогам, встановленим у статті 9 цього Положення. На спільні інвестиції, які здійснюються шляхом випуску інвестиційних сертифікатів інвестиційної компанії, поширюється обмеження, встановлене пунктом 17 цього інвестиційного фонду. Інвестиційна компанія одержує інвестиційні сертифікати в розмірі, що відповідає вартості майна, переданого нею у взаємний фонд. Інвестиційні сертифікати засновників зберігаються в депозитарії і не можуть продаватися на ринку. На засновників інвестиційної компанії, яка здійснює спільні інвестиції, поширюється обмеження, встановлене пунктом 4 цього Положення.

20. Взаємний фонд є філією інвестиційної компанії, що утворюється за рішенням її вищого органу. Цей орган затверджує також Положення та інвестиційну декларацію взаємного фонду. Рішення про створення взаємного фонду вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало не менш 3/4 присутніх акціонерів (учасників), які беруть участь у голосуванні на загальних зборах інвестиційної компанії. Взаємний фонд має окремі баланс та поточний рахунок і підлягає державній реєстрації в порядку, передбаченому для реєстрації філій суб'єктів підприємницької діяльності. На баланс взаємного фонду інвестиційна компанія може передавати майно у вигляді цінних паперів та об'єктів нерухомості. Кошти взаємного фонду не можуть використовуватися для покриття збитків інвестиційної компанії. На майно взаємного фонду не може бути звернено стягнення за зобов'язаннями інвестиційної компанії, не пов'язаними з діяльністю взаємного фонду. Інвестиційна компанія одержує прибуток від діяльності, пов'язаної із спільним інвестуванням, пропорційно вартості майна, переданого нею у взаємний фонд, якщо інше не передбачено інвестиційною декларацією. Інвестиційна компанія може засновувати відкриті та закриті взаємні фонди, які здійснюють діяльність щодо спільного інвестування в порядку, встановленому цим Положенням для інвестиційних фондів. Інформацію про діяльність взаємного фонду інвестиційна компанія зобов'язана подавати загальним зборам акціонерів (учасників) не рідше ніж раз на рік.

Розділ III. ДІЯЛЬНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ФОНДУ ТА ВЗАЄМНОГО ФОНДУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ КОМПАНІЇ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ

21. Для здійснення спільного інвестування інвестиційні фонди, а також інвестиційні компанії, що заснували взаємні фонди (далі — фонди), випускають інвестиційні сертифікати, які пропонуються для розміщення серед учасників. Кошти,

отримані від учасників, відкриті фонди інвестують у цінні папери інших емітентів. Закриті фонди мають право здійснення інвестування в цінні папери та придбання нерухомого майна, часток і паїв, що належать державі в майні господарських товариств у процесі приватизації. Інвестиційні сертифікати відкритих фондів можуть бути придбані за кошти учасників, закритих фондів — за кошти учасників та приватизаційні папери.

22. Емісія інвестиційних сертифікатів здійснюється після реєстрації їх випуску у фінансовому органі в порядку, визначеному Міністерством фінансів України. Фонди мають право здійснювати загальну емісію інвестиційних сертифікатів на суму, розмір якої не повинен перевищувати 15-разового розміру їх статутних фондів. Відкриті фонди випускають інвестиційні сертифікати, які не підлягають вільному перепадожу, а закриті — такі, що підлягають вільному перепадожу. Інвестиційні сертифікати пропонуються для розміщення та викуповуються фондом за ціною, яка дорівнює вартості чистих активів, у терміни, встановлені інвестиційною декларацією. Чистими активами інвестиційного фонду визнається вартість активів, в які розміщено кошти засновників та учасників фонду, в поточних цінах на момент оцінки.

23. Інвестиційні сертифікати закритих фондів можуть обмінюватися на приватизаційні папери, якщо ці фонди у встановленому Фондом державного майна України порядку отримали дозвіл на здійснення комерційної діяльності з приватизаційними паперами. Закриті фонди обслуговують власників приватизаційних паперів з такими обмеженнями: інвестиційні сертифікати підлягають викупу фондом не раніше закінчення терміну використання приватизаційних паперів; учасникам інвестиційного фонду не гарантується фіксований розмір дивідендів. Приватизаційні папери, які перебувають у власності фонду, підлягають індексуванню у разі закінчення індексації приватизаційних паперів. Фонд має право здійснювати додаткову емісію інвестиційних сертифікатів у 50-разовому розмірі до обсягу прийнятих для розміщення приватизаційних паперів у порядку, який затверджується Фондом державного майна України та Міністерством фінансів України.

24. Оцінка чистих активів фонду здійснюється відповідно до Положення про порядок оцінки чистих активів інвестиційних фондів і взаємних фондів інвестиційної компанії, що затверджується Міністерством фінансів України. Вартість чистих активів у розрахунок на один інвестиційний сертифікат відкритого фонду обчислюється щоквартально, на дату, яку встановлює Міністерство фінансів України. Взаємний фонд зобов'язаний за цією ціною викуповувати інвестиційні сертифікати у учасників фонду.

25. Доходи фонду складаються з дивідендів та інших надходжень від цінних паперів, що перебувають у власності фонду, та доходів від операцій з цінними паперами й іншими активами. Доходи фонду, його засновників та учасників оподатковуються при виплаті дивідендів у порядку, встановленому чинним законодавством. Прибуток фонду поділяється між засновниками та учасниками у вигляді дивідендів. Прибуток засновників фонду відповідно до інвестиційної декларації може бути спрямовано на збільшення розміру статутного фонду.

26. Фонд складає і публікує звіт про свою діяльність у терміни та в обсязі, що визначаються чинним законодавством. Облік і контроль за діяльністю фонду щодо розміщення приватизаційних паперів здійснюється в порядку, встановленому Фондом державного майна України та Міністерством фінансів України. Відкриті фонди раз на півроку зобов'язані проінформувати учасників та опублікувати в пресі фінансовий звіт, який повинен містити: бухгалтерський баланс із переліком інвестицій фонду (кількість, види і ринкова вартість цінних паперів, які перебувають у власності фонду); звіт про доходи та збитки, а також дивіденди, сплачені за цей період; довідку про вартість чистих активів фонду; довідку про кількість інвестиційних сертифікатів, випущених фондом, номінальну вартість одного інвестиційного сертифіката та вартість чистих активів одного інвестиційного сертифіката на дату складання звіту; відомості про зміни в складі афілійованих осіб, членів спостережливих рад, а також про зміну інвестиційного керуючого і депозитарія. Фінансовий звіт за підсумками року обов'язково звертається аудитором.

Закриті фонди раз на півроку мають публікувати такі дані: вартість чистих активів фонду (включаючи вартість і кількість невикористаних приватизаційних паперів, що засвідчуються висновком аудиторської організації); перелік та кількість цінних паперів одного емітента (в розмірі більше одного відсотка активів фонду), що перебуває у власності фонду; вартість інших активів, що перебувають у власності фонду; звіт про заборгованість фонду; дані про загальну кількість інвестиційних сертифікатів фонду, які перебувають в обігу на кінець півріччя. Інвестиційна компанія веде облік наявності та обігу майна кожного взаємного фонду окремо від свого майна. Фонди, які розміщують приватизаційні папери, зобов'язані протягом 5 років зберігати документи про всі здійснені ними угоди з приватизаційними паперами. Якщо фонди ліквідується раніше цього строку, документи про їх діяльність з приватизаційними паперами передаються до Фонду державного майна.

27. Державний контроль за діяльністю фонду забезпечують відповідно до Закону України «Про цінні папери і фондову біржу» і цього Положення Міністерство фінансів України та місцеві фінансові органи. Державний контроль за комерційною діяльністю фондів з приватизаційними паперами забезпечує Фонд державного майна України. Порушення вимог цього Положення тягнуть за собою цивільно-правову, адміністративну і кримінальну відповідальність згідно з чинним законодавством.

28. Контроль за дотриманням антимонопольного законодавства у процесі здійснення спільного інвестування інвестиційним фондом, інвестиційною компанією, взаємним фондом інвестиційної компанії забезпечує Антимонопольний комітет України відповідно до чинного законодавства. Інвестиційний фонд, інвестиційна компанія повинні безпосередньо або через інвестиційного керуючого інформувати Антимонопольний комітет України про укладені ними договори між інвестиційним фондом, інвестиційною компанією, взаємними фондами інвестиційної компанії і третіми особами стосовно придбання цінних паперів, в результаті якого фонд або компанія отримує понад 5 відсотків цінних паперів одного емітента. Така інформація подається у п'ятиденний строк з моменту укладення договору купівлі цінних паперів.

29. Фонд припиняє свою діяльність відповідно до чинного законодавства з урахуванням вимог, передбачених цим Положенням. Закриті фонди, які обслуговують власників приватизаційних паперів, можуть бути ліквідовані до закінчення терміну використання приватизаційних паперів лише за рішенням арбітражного суду. У разі банкрутства інвестиційної компанії стягнення на майно взаємного фонду може бути накладено тільки після розрахунків з усіма учасниками взаємного фонду, крім засновників. Ліквідаційна комісія публікує в друкованих засобах масової інформації та місцевих фінансових органах інформацію про його ліквідацію, порядок і термін заявлення кредиторами претензій. Комісія повинна опублікувати першу інформацію через тиждень після свого створення і повторити її протягом двох місяців не менш як двічі. Майно фонду реалізується виключно на аукціоні. Виручка від продажу спрямовується на задоволення вимог кредиторів. Кошти, які залишаються після цього, розподіляються між учасниками пропорційно кількості інвестиційних сертифікатів. У разі, коли вартість майна в розрахунок на один інвестиційний сертифікат нижча за його номінальну вартість, різниця учасникам покривається за рахунок коштів засновників. Фонд вважається ліквідованим з моменту виключення його з державного реєстру. Фонд закритого типу припиняє свою діяльність після закінчення заявленого терміну. За рішенням засновників закритого фонду його може бути перетворено у відкритий фонд.

Голос нескореного народу

З перших днів нападу фашистської Німеччини на нашу країну гітлерівці відкрили активний і пропагандистський фронт в ефірі. Зокрема, сім ворожих радіостанцій з глибокого тилу вели регулярні передачі українською мовою. Не мовчали й інші «голоси», щедро сіючи серед українського населення різну дезінформацію. Радіостема ж України виявилася не готовою ні до оборони, ні, тим паче, до наступу. Вона, фактично була дезорганізована. Остання передача потужної київської радіостанції РВ-87 пролунала в ефірі 15 липня 1941 року, після чого станцію демонтували і евакуювали до Свердловська. Продовжувала певний час працювати менш потужна радіостанція РВ-9. Її не встигли і демонтувати. А щоб не потрапила до рук ворога, знищили. Таким чином, Україна була позбавлена можливості вести регулярні мовлення для свого населення.

Умови воєнного часу настійно і невідкладно вимагали відновити радіофронт України, забезпечити його стабільність. Потрібна була радіостанція спеціального призначення, яка б давала оперативну інформацію на окуповану територію, а також мала здійснювати функції фронтової та партизанської.

З цього приводу Микита Хрущов звернувся до керівних органів Союзу РСР з доповідною запискою: від імені уряду України він просив дозволити організувати на території Російської Федерації літобове радіомовлення українською і польською мовами, для чого передати Україні дві станції — короткохвильову і довгохвильову. Короткохвильова — основна. Хрущов запропонував присвоїти їй ім'я Г.Г. Шевченка.

Питання вирішили оперативно — у розпорядження Уккратіокомітету була надана короткохвильова станція МП-5. Для спеціальних програм-передач використовувалася Саратовська станція РВ-3, що працювала на довгих хвилях.

Так в екстремальних умовах воєнного часу у Саратові народилася тепер уже історична радіостанція — національний інформаційний орган уряду України. Названа іменем Великого Кобзаря, вона залишилась у пам'яті воєнних років як голос нескореної України. Оновити той

Уккратіокомітет відомий український журналіст Лука Паламарчук. (Його попередник Л.Пелешук загинув на дніпровській переправі від ворожого бомби). Під спільним «дахом» об'єдналися українські письменники, журналісти, артисти і музиканти. Редакціями і відділами керували Фроїм Венгерер, Олександр Білоус, Іван Олексюк, Яків Баш, Іван Цига та інші. Художнім керівником артистичних та музичних колективів став народний артист Юрій Шумський. Діючу «політичну армію» радіофронт України уособлювали також Ярослав Галан, Ігор Сербін, Ніна Савицька...

На весь світ заявили про себе шевченківці уже 26 листопада того ж 1941 року, транслюючи антифашистський мітинг представників українського народу. Після виступів Михайла Гренчука, Олександра Богомоцького, Максима Рильського, Павла Тичини, Петра Криноуса, воїни українців було прийнято звернення до українського народу. Світ почув: живе Україна, нескорена Україна бореться!

Радіостанція імені Тараса Шевченка закликала патріотів України не піддаватися фашистській пропаганді, викривала злочинні окупанти на українській землі. У зверненнях до народу лунав заклик бойкотувати заходи фашистських окупантів українських властей, створювати партизанські загони, підпільні групи, ставати на збройну боротьбу з поневолювачами.

Працівники радіостанції готували матеріали не лише для населення окупованої України, але за домовленістю з радіоцентрами Півдня, Уралу і Казахстану видавали в ефір спеціальні передачі для трудящих евакуйованих з нашої республіки. В чітко визначений час місцеві радіоузлові включали в свою мережу передачу радіостанції імені Тараса Шевченка українською мовою.

Передачі української радіостанції не залишилися непоміченими гітлерівцями. Ворог намагався примусити замовників її. Так, у другій половині 1942 року Саратов став, фактично, прифронтовим містом. Фашисти піддали тут воєнно-промислові об'єкти масовому бомбардуванню. Палахотили пожежі на нафтопереробному заводі, в порту і на причалах.

Важлива така деталь: на карті Саратов і його околиці, знайдений у планшетах збитого зенітниками над містом гітлерівського льотчика, значилися і радіостанція імені Тараса Шевченка. Фашисти чітко визначили «об'єкт»: чорним жирним кільцем був обведений напис німецькою мовою — «Українське радіокомітете». Міський радіоузлов і спільна з обласним радіокомітетом студія іноді працювали в той час під «акомпанемент» вибухів ворожих авіабомб. Оскільки навіть пошкодили лінію зв'язку з вибили шибки у вікнах студії. Та радіостанція працювала безперервно, за встановленим графіком.

Ще один показовий приклад. З Житомира через Український штаб партизанського руху нам передали цікавий «сувенір» — окупантську газету, що видавалась українською мовою. На четвертій сторінці відміщено оголошення німецької комендантури: «За слухання радіостанції імені Тараса Шевченка — смерть через ерідний відлук ворога на передачі шевченківців. І це надавало їм наснаги в роботі.

Кінець літа осень сорок третього були особливими для України. Настав час визволення її з німецько-фашистської неволі. Ліній фронту неспиною переміщався на захід. Утверджувалася віра, висловлена ще на початку війни у вірші Миколи Бажана: «Ніколи, ніколи не буде Країна рабів німецьких катів».

У грізні роки вітчизняної війни радіостанція імені Тараса Шевченка в повному обсязі здійснювала національне українське мовлення на території, тимчасово окуповану фашистськими загарбниками, а в період визволення України мобілізувала населення прифронтових районів на відбудову народного господарства.

П'ятдесят років тому, 10 березня 1944 року, виконавши високу патріотичну місію, радіостанція припинила мовлення. В той час голос нескореної України уже знову залунав з берегів Дніпра, з рідного Києва.

Леонід СУЯРКО,
професор, доктор
історичних наук, колишній
редактор радіостанції імені
Тараса Шевченка.

Чи блаженні наївні?

Як після розвінчування інтерв'ю священника Віктора Пруського, підданого США, намагалися зробити божевіллям

Ця публікація в газеті «Метаніс-Експрес» за 17 листопада 1993 року мала ефект бомби, що вибухнула. Найбільш близький до заступника Патріарха Київського і всієї Руси-України (Українська православна церква — Київський патріархат) митрополита Філарета (в миру — М. Денисенка) отця Віктора Пруського, не витримавши мук сумління, розповів на спільних «М-З» журналістам В. Анисимову та А. Сенчилю про те, що діється за лаштунками Володимирського собору й на Пушкінській, 36 — головній резиденції митрополита Філарета.

Отця Віктор свого часу закінчив Загорський духовний семінарий, правив службу Богу в храмах Запоріжжя й Дніпропетровська. В 1989 році з допомогою відомого російського православника Г. Якуніна добився американського громадянства. А з 1991 року служив диакконом при Філареті у Володимирському соборі в Києві й жив, як він сам висловився, «за пазухом» митрополита по Пушкінській, 36.

Сама назва публікації «Філарет та його оточення перетворили Володимирський собор на справжній Солом'яний палац під потреби шось коментувати. Але все ж коротко про зміст інтерв'ю з В. Пруським.

Отця Віктор стверджує в ньому, що під час сповіді йому в філаретівській резиденції на Пушкінській Президент України Л. Кравчук розповів про свої земні грихи. В. Пруський також згадує в інтерв'ю митрополита Філарета та його оточення в тителі, «аморальні», порушення канонів православ'я, образи священників і навіть Патріарха Володимирів (Романюка). Йдеться в публікації й про те, що народні депутати України В. Червоний, М. Поросюк, А. Зінченко, О. Гудима, Д. Павличко, Л. Скорик, В. Яворівський, Б. Олійник «пазусься» на Пушкінській, 36, одержуючи від Філарета долари, продукти, коньяк, тканини тощо. Українську православну церкву — Київського патріархату отця Віктор назвав «схором пофарбованому домовиною, всередині якої сморід і нечистоти». Мотивуючи причини, що спонукали його дати в «Метаніс-Експрес» це розвінчувальне інтерв'ю, священник сказав: «Я хочу жити за сумлінням і пригукую свою душу. Мені стало страшно, що своєю мовчанкою я підтримую цю зраду».

Що ж сталося після виходу у світ «М-З», де відруковано інтерв'ю з В. Пруським? 6 січня 1994 року до помешкання його матері Катерини Ілліної Пруської в селі Новогуляйці Вільнянського району Запорізької області, де перебував отця Віктор, увірвалися районний психіатр О. Кузьмичов, заступник начальника ВВВР УВС Запорізької області Л. Галан, начальник паспортного відділу Вільнянського РВВС В. Тичина, голова Новогуляйської сільської Ради Л. Давлад та два міліціонери. Після обшуку В. Пруського побили «для пробілки» і потягли до «воронка». А що священник — громадянин США,

то перед «психушкою» його завезли до начальника Вільнянського ВВВР Б. Гоголенка, де силоміць намагалися залити в рота горілку й забрати паспорт громадянина США. Районний психіатр О. Кузьмичов зробив Пруському дві ін'єкції і зі словами: «Як не таких американців утлумачували», — повів до Запорізької обласної психіатричної лікарні. Звіти отцю Віктору владосі втекти до Києва, де він одразу ж звернувся до Асоціації психіатрів України. Ось витяг з висновку комісії лікарів-психіатрів цієї Асоціації: «Комісія констатує, що Пруський В. М. на даний час психіотичних розладів не має і лікування психіатричним лікуванням не підлягає».

Значно, що й досі означає в нашій країні тавро «психічно хворий». Пруський звернувся ще до однієї установи — республіканського психоневрологічного консультативного центру. Відомий український психіатр В. Блейхер разом з лікарями Н. Воложеню та А. Завроїним обстежили В. Пруського й видали йому довідку такої змісту: «На момент обстеження (19.01.1994 р.) ознак психічного захворювання не виявлено. Лікування в психіатричному стаціонарі не потрібне».

І ще одна довідка. З обласної клінічної лікарні імені Мечникова. Лікар-психіатр найвищої категорії С. Мороз написав у ній: «На момент обстеження (11.01.1994 р.) розладів психічної діяльності не виявлено».

Певне, досить висновків психіатрів, щоб зробити журналістський висновок: наліт на помешкання Пруських у Новогуляйці — це brutальне порушення прав людини, спроба заглушити рота силам репресивної психіатрії священника, який посмія сказати правду про «філаретівський» наївні, ми думаємо, що зі скандалом комунізму сконали в Україні й психіку, де убивці в блих халатах відправляють на той світ негодних людей. Наївні, ми думаємо, що митрополити у вільній від служби Божої час молиться й мислять про небесне. Наївні, ми думаємо, що продирали наші в побугі скарони й чисті на руку. Наївні, ми думаємо, що в нашій державі людина має не тіг об'язки, а й права.

Нині отця Віктор Пруський залишився без засобів до існування, без даху над головою, сам на сам з постійним страхом, що інтерв'ю в «М-З» йому ніколи не відчать. Американське посольство в Україні надіслало нашому МЗС ноту протесту проти кричущого порушення прав американського громадянина. Реакція? Жодної!

Богачи караючого меча Філарета, отця Віктор виманити вихити до США. Але грошей немає навіть на сніданки, почасти святий отця вже просить і милостину. Священник благав опублікувати в газеті розриваючи рахунок, сподіваючись на пожертву.

МФО 322045 р/р 0001645-1 на особовий рахунок № 163621 в Старокіївському відділенні УСБ м. Києва.

Валютний рахунок 201070297 в АКБ «Легбан» через кореспондентський рахунок 073702 в АПБ «Україна» МФО 300034 СП Інтервест-Київ, з позначкою «для священника Віктора Михайловича Пруського».

У проповіді на горі Христе назван страждальці, яких чекає велика нагорода на небесах. «Блаженні вбогі... блаженні голодні... блаженні засмучені... блаженні ви будете, коли люди зневажать вас і проклинають і ганьблять», і знеславляють». Візьму гріх на душу, додам до Святого Письма: «Блаженні наївні».

Валентин ЛАВУНСЬКИЙ,
«Голос України».

Як у рідному домі

Скільки вже говорено-писано про біду, в якій опинилися нині численні наші літні люди, особливо самотні, які втратили найдорожче — рідну. У кого з нас не стискається серце, коли бачимо таких на вулицях із протягнутою рукою за милостиною? А в цьому будинку — Київ-

ському пансіонаті ветеранів війни і праці — 240 самотніх бабусь і дідуся, як на сьогодні, живуть гідно, оточені постійним піклуванням адміністрації і співробітників пансіонату — лікарів, санітарів, сестер-господарок, кухарів, культурцівників. У розпорядженні стареньких — одно-

двоспальні кімнати, дбайливо обладнані світлиці, ідальня, кінозал, бібліотека, є кольорові телевізори, телефон. Одне слово, і в цей скрутий час тут можна жити по-людськи! Ветерани дякують за це адміністрації міста і трудовому колективу пансіонату, очолюваному В.Козаком.

На фото В. САМОХОЦЬКО-ГО (Україномор) у світлиці пансіонату.

ТРУСКАВЕЦЬ — перлина Прикарпаття

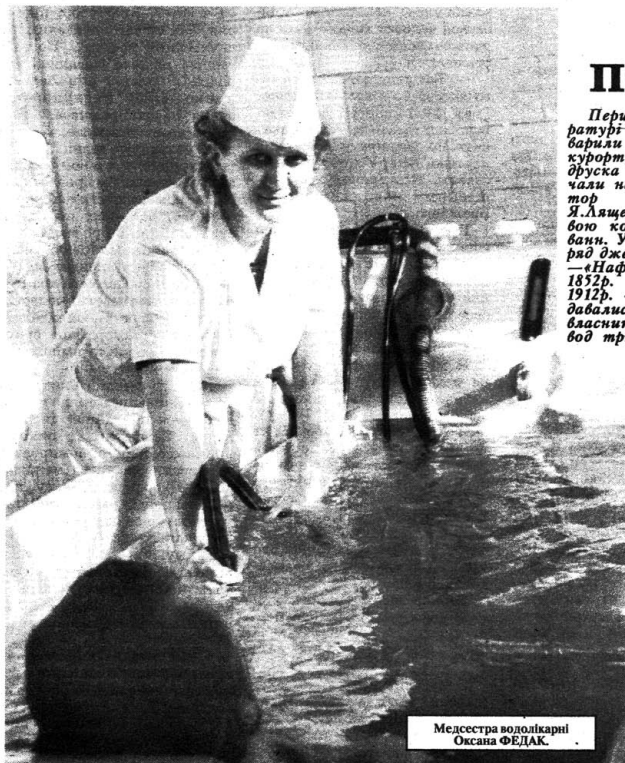
Перша згадка про Трускавець у літературі належить до 1469 року. Тоді тут барияли кухонну сіль, і походить назва курорту згодом від литовського слова *труска* — сіль. Курорт Трускавець почали називати з 1827 року, коли директор австрійських держпідприємств Я.Лявцебський побудував поруч із місцевою корчмою першу водолікарню на 8 бань. У наступні роки було відкрито ще ряд джерел: у 1833р. — «Марію», у 1835р. — «Нафтуся», у 1842р. — «Софію», у 1852р. — «Еммануїла» та «Анну», а в 1912р. — «Барбару». Назви джерелам надавалися за іменами родичів і близьких власників розробок. Пошуки мінеральних вод тривають і донині. Іншим природ-

ним лікувальним фактором (після мінеральних вод) є гірський віск — нафтового походження — озокерит. Ного видобувають у місті нафтовиків Бориславі.

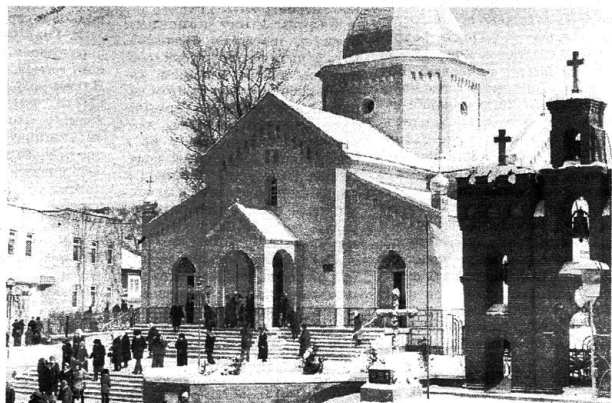
Курорт Трускавець — це не лише оздоровчий центр, де одночасно проходять курс лікування від 14 до 15 тисяч чоловік, а й центр духовності і культури. Красива і велична церква святого Миколая, збудована на честь 1000-річчя хрещення Київської Русі, Будинок культури імені Т.Г.Шевченка, бібліотеки, кінотеатри відчинені для людей.

Прізидіт, Трускавець чекає на бас.

Леонід ПІДЛУЖНИЙ.
Фото автора.

Медсестра водолікарні
Оксана ФЕДАК.

Віктор Олександрович Веретенников — народний депутат України, активний працьові в Комісії Верховної Ради з питань економічної реформи і управління народним господарством. Довів, що він не лише кваліфікований законодавець, а й добрий практик. Очолюваний ним молокозавод у Дніпротроцьку став акціонерною компанією «Комбінат «Придніпровський», значно розширив випуск продукції, збільшив асортимент, поліпшив матеріальну базу.

За фахом Віктор Олександрович — інженер-електромеханік. А тепер — і досвідчений менеджер. А ще... письменник, автор повістей і романів. Великий читачський інтерес викликав його роман «Волчий гоним» («Волчий гоним» про голубового мисливця Брежнева і очолювану ним Велику Адміністрацію Систему. Роман виїждив в «Українському письменнику» у образі був розкуплений.

Пропонуємо нашим читачам уривки з твору.

Бюро обкома утвердило другого секретаря Лютюка персонально відповідальним за сооруження пам'ятника Генеральному секретарю Леониду Ільичу Брежневу.

Гнат Філімонович обрадовался такому решению. Еще бы, тепер у него появляется возможность лично прославиться, проявить свой талант и изобретательность не в решении Продовольственной программы партии, в дребяках которой сам черт ногу сломает, а в воздвигении памятника Вождя, который наделен правом единолично назначать своих наместников в областях. А Гнат Філімонович спал и во сне видел себя наместником Придніпровского края.

И вот его час пробил... Гнат Філімонович был уверен, что памятник, безусловно, будет сооружен в отведенные сроки. Лютюк для этого всю область на уши поставил, крутил сутками, если понадобится, люди будут работать. Вся отлаженная идеологическая машина будет заведена, как часовой механизм, да и опыт авральных работ у строителей накоплен богатый. В общем, здесь сомнений у Гната Філімоновича не было.

Сомнения были в другом: что пустить «за кадром» — как говорят люди, поднастреленные в организации номенклатурных интриг. Работа над открытием памятника Брежневу поведомляла Гнату Філімоновичу близко сойтись с помощником Генсека. В бюсте Вождя должно быть заложено его величие, личное обаяние, о котором труба все газеты, и, конечно же, человеческие качества. Вот здесь-то, именно в этих качествах, Гнат Філімонович сумеет выудить свою золотую рыбку. Главное не в памятнике, решил он, а в приеме, увязать его с воспоминаниями о молодости Брежнева.

Размышляя над сценарием приема, Лютюк быстрыми шажками ходил по своему общирному кабинету, искал решения. Дверь в комнату отдыха была распахнута, и Гнат Філімонович метался туда-сюда, из одной комнаты в другую. Подскок к зеркалу и, потирая пухлые руки, стал учиться выпячивать нижнюю челюсть — в этом он видел

Віктор ВЕРЕТЕННИКОВ

— Вот так-то, — довольно потирал он свои пухлые руки. — Ни сам Брежнев, ни его наместник никогда не позволяли выносить сор из избы. И хотя у меня шансов стать наместником больше, чем у Сапегы, я все же должен подстраховаться «закадровым» приемом Вождя, это должно быть что-то такое, способное возбудить старика, кинуть его хотя бы в мыслях в бурно прожитые молодые годы...

Пронзенный внезапной идеей, Гнат Філімонович шумно хлопнул себя по толстым лямкам и подмигнул себе в зеркале. Как же он раньше не мог додуматься! Конечно же, нужно искать ... женщину. И такую, которая способна и мертвого поднять из гроба... А Леонид Ільич, если его хорошо напихивать стимуляторами, — еще мужик хоть куда. В

компаний, веселым балагуром, большим ценителем женской красоты. Партийные сборы, семинары, бесчисленные комсомольские попойки, именовавшиеся в официальных документах «слетами», открывали перед Леонидом Ільичем в этом отношении беспредельные возможности проявить себя.

«Да, женщине надо иметь под рукой адренуло», — утверждался в своей придумке Гнат Філімонович. — В родных местах, при умело обыгранных воспоминаниях о молодости ... Только бы не опешить по вкусу ему угодить».

Вопрос этот деликатный, и потому Гнат Філімонович решил никого не посвящать в его организацию — сам взялся за дело, сам потесненно, день за днем отработавший свой личный сценарий. И в этом сценарии

езжал квартал за кварталом прилегающих к памятнику улиц, всматривался в лица, в фигуры молодых женщин. В таком тоном деле на какую-нибудь секс-бабу не поставишь, здесь надежды мало. Нужна молодуха из простонародья, но — породистая!.. И искать ее надо не своими глазами, а глазами молодого Брежнева.

Лютюк, прикрываясь поиском человеческих черт характера Вождя, которые должны быть увековечены в бронзе, пробовал объезжать дома, где, по добытым им сведениям, проживали близкие когда-то молодому Брежневу женщины.

Объезжал... И все больше впадал в уныние, хотя и смотрел уже не на старухи — бывших товарок Брежнева, а на их дочерей, порой и на!

ВОЛЧИЙ ГОН

символ силы, мощь государственного человека.

Он выпятит челюсть, подпер ее снизу большим пальцем и застыл так на мгновение, удовлетворенно подумав: хорошо будет из меня наместник. Вальжнкости немаленько прибавить и, главное, твердостью, чтобы колени у всех дрожали, и тогда служить мне будут, как верные псы, и прославлять будут, как Брежнева. Тогда и Звезды с неба сами посыпятся...

***

— У нас одна, но пламенная страсть, — с трудом — мешала выпяченная челюсть — продекларировал Лютюк услышанную фразу из стихотворения какого-то поэта и переданную им на свой манер.

А страсть у Гната Філімоновича была прозаическая приземленная и одновременно самокобжественной — страсть к власти. Она была главным мерилом всех его поступков, его идеологий, религий. Власть всегда, во все времена была окружена завесой тайны. Только власть и страх потерял — главная движущая сила в развитии общества, — в этом Лютюк убедился давно.

Власть же в Придніпровском крае была у наместника, такого же старого и дряхлого, как сам Брежнев. Наместника, конечно, не обойдешь, но он давно уже ждет повышения в столицу, а претендентов на святое место двое: Лютюк и Сапег. Вот тут-то и важно, кто кого переиграет!..

Сапегу занял поисками истины, пытается организовать борьбу с коррупцией в областном центре, в общем, хочет заработать себе на этом дешевый авторитет. Но Гнат Філімонович хитрее будет действовать: ловить рыбку не в прозрачной, а в мутной воде. Неужели не ясно: бороться с коррупцией в области в то время, когда мозг ее в столице, все равно, что плевать против ветра.

Лютюк еще больше выдвинул челюсть, даже губы брезгливо-высомерно поползли к ушам, полубовался в зеркале на свое окаменевшее, волевое, как ему казалось, выражение лица и вдруг расслабился и распылся в лукавой ухмылочке.

молодости ж был, говорят, — потчовал Гнат Філімонович толстыми губами, — рубашка-парень! Никакая девка пред таким красавцем устоять не могла. Да он еще и сегодня, когда в маршальском мундире...

Какой уж там возраст в таком мундире! — с завистью подумал Лютюк. — Повеле же человеку: власти — бери не хочу, хоть ложкой, хоть уполномоченным ее черпай, хоть звездами рассыпай».

Лютюк, конечно, понимал, что даром Звезды с неба не падают, а уж для того, чтобы Звезда на твою грудь упала, — крепкое усилие требуется — и психологическое, и материальное. Гнат Філімонович и в ЦК пеннелу кому следует, что, мол, в долгу не останется. И в Верховном Совете заручился поддержкой, но, главное, ему удалось наладить связь с первым помощником Генсека. Лютюк шкуркой своей чувствовал, что доверенное лицо Вождя, какой бы он маленький пост ни занимал, всегда был к нему ближе и влиять мог на него активнее любого решения Политбюро. Тут уже не до морали. Власть и мораль — понятия несовместимые.

Лютюк внимательно следил и получал информацию из первых рук, как встречали Брежнева в других краях и республиках, с какой помпой, размахом и показухой все это делалось! Попробуй переплыви хлебосольных южан! Нет, ему, Лютюку, нужно искать иной подход к сердцу Генсека.

И Гнат Філімонович стал скрупулезно изучать «местный материал», благо Леонид Ільич родился в этих краях, вырос, учился, женился и именно отсюда сделал себе сногшибательную карьеру партийного лидера. Лютюк для себя давно и четко усвоил, что партия только в лозунгах и на первичных собраниях является коллективным органом, на самом же деле партия — это исполнительный механизм воли ее Вождя, механизм удержания его у руля. А у Гната Філімоновича руки чешутся до этого заветного руля добраться.

В молодости Брежнев был, как рассказывали его сверстники, общительным, душой

прин Леониду Ільичу отводил роль актера, режиссером же Гнат Філімонович назначал себя.

И вдруг его в жар бросило: ведь не с кем-нибудь — с самим Генсеком игру затевают... Но, обдумав все, успокоился — ничего опасного. Если дело выгорит, ему, Лютюку, лавры достанутся, если же интрига не сработает, то в этом случае, опять-таки, можно остаться в тени, на молодуху все списать: баба, известное дело, дура, а в присутствии Вождя может и вовсе голову потерять.

Почти бегая по огромному кабинету из угла в угол, Лютюк снова заскочил в комнату отдыха, и уже в хорошем настроении разглядывал в зеркале свое упитанное лицо и круглые, как королевские персики, глаза. И самодовольно улыбулся: так может улыбаться человек только один на один со своим зеркальным изображением.

— Вот и посмотрим, кто кого обиграет! — вслух произнес Гнат Філімонович сокровенное. — А красноту надо подсыпать по маршруту движения кортежа Вождя и обязательно связать этот маршрут с южескими воспоминаниями Брежнева...

Гнат Філімонович сделал еще несколько пробежек туда-сюда по комнате отдыха, снова подошел к зеркалу и повторил для того — зазеркального — свое любимое изречение:

— У нас одна, но пламенная страсть. Власть!

И мгновенно оглянулся — не подслушал ли кто? Но в кабинете, конечно, никого не было.

В тотый раз обдумывая Гнат Філімонович, как принять Вождя, чтобы ему запомнилась встреча, чтобы он, Лютюк, человек второй роли, получил после этого приема первую роль и вместе с ней трон наместника Придніпровского края, обладающего безраздельной властью.

Только бы подсыпать для этой игры надежную партнершу...

***

Определив цель для «закадрового» приема Вождя, Гнат Філімонович с присущей ему энергией и напористостью принялся за работу: лично объ-

чек. На фотографиях Гнат Філімонович видел красивые, иногда гордые, надменные, но всегда улыбающиеся девичьи лица. А в быту эти лица оказывались иссохшими, фигуры — распывшимися. Забытые домашними неурядицами женщины, озлобленные от постоянного стояния в очереди неопытных прическах, помпех в набитых троллейбусах и трамваях, не производили на Гната Філімоновича нужного впечатления.

— Это все не то, не то, — вслух твердил он, усаживаясь в поджидающую его машину.

Лютюк изменил курс своего внимания — стал ездить по парикмахерским. Если какаля-нибудь парикмахерша привлекала его внимание по внешним данным, Гнат Філімонович садился к ней в кресло, стригся и затевал разговор, проверяя, как он сам определил, на внутренний эффект... Но разговоры обычно касались городских сплетен или Лютюку приходилось выслушивать анекдоты про Брежнева. И тогда он ерзал в кресле, клал в душе близкую девичью лабы, дура, кому и о ком рассказывать — язык был проглотила. Ишь, как распустился народ — ни страха тебе, ни свято-сти!.. Вот так и про меня...

Гнат Філімонович знал, что не только анекдотами — легендами обросла его практическая деятельность в области, знал и только поспеивался. Пусть говорят, больше будут бояться и спешить выполнять его, Лютюка, указания.

Как раз сегодня Гнату Філімоновичу предстояло преподать урок партийной дисциплины. Секретариат обкома принял решение сформировать к приезду Брежнева межколхозную хоровую капеллу, и в районы пошла разнарядка, кому сколько солистов выделить в эту капеллу: сколько должно быть мужчин, сколько женщин, в общем, поработали ребята из аппарата исправно, они свое дело знают. Репетицию назначили на восемь вечера.

Гнату Філімоновичу для контроля принесли список руководителей районов, которые обязаны были лично присутствовать на репетиции. В спис-

(Закічення на 13-й стор.)

ВОЛЧИЙ ГОН

(Початок на 12-й стор.)

ке этом недоисчислились одной фамилии.

— Вызвать нерадивого секретаря в обком партии к одинадцати ноль-ноль вечера с объяснением, — приказал Лютюк.

Тот приехал без опоздания. В глазах недоумение: чего, мол, так поздно потребовали явиться?... Но, главное, страха в его глазах Лютюк не увидел, и это разозлило его.

— Объяснение принес? — властно протянул руку Гнат Филимонович, обега высокоострой секретаря по кругу.

Тот подал лист бумаги и сказал:

— Я же, Гнат Филимонович, ваше распоряжение выполнил. Приехал домой, подобрал двух голосистых хористок, отправил на своей машине на репетицию капеллы. Так в чем же моя вина? Никак не могу в толк ваять.

Но тут уже Гнат Филимонович взорвался, дал волю своему красноречию.

— Плевать я хотел на твою капеллу! — брызжа слюной от злости, насканивал Лютюк на секретаря райкома. Тот даже в ще изменился от такого поворота событий.

— Как же, — растерянно пытался он оправдываться, — едь вы сами ее создали, капеллу эту... К приезду Брежнев... В мероприятиях записано. Я думал, раз ваше распоряжение выполнено, мне самому быть на репетиции не обязательно. Мне, знаете, медведь, как говорят, на ухо...

Но Лютюк от этих слов еще больше разозлился:

— Он думал! А кто тебя просил думать? Здесь я думаю за всех! А твоё дело исполнять мои команды. Да на хрен мне нужна эта капелла! Для меня самое главное — ди-и-сци-пли-на, понял?

До секретаря наконец-то дошло. Он вытянулся, руки по швам, отпартовал:

— Будет сделано, Гнат Филимонович, в точности, как вы велели.

— То-то же, — успокоил свой гнев Лютюк, — иди и де-сактому заказки нарушать закон партийной дисциплины. И чтоб у меня к приезду Леонида Ильича глотки хористов были так смазаны... так... — не нашел он нужных слов. — Пусть Леонид Ильич воочию убедится, как весело живут в Приднепровье люди, примет их благодарность, почувствует свою славу.

Когда посрамленный секретарь райкома понял, что получил прощенье, он эмг повеселел, хитро-весело сообщил Лютюку:

— Гнат Филимонович, хоть и достало меня сегодня от вас, и поделом достало, пусть я грешен, не присутствовал на репетиции, зато и солстку же в хорую капеллу направил... Гнат Филимонович, поверьте, от своего сердца оторвал, но ваше указание для меня свято. Иди, говорю, Людмила, в капеллу — будешь для самого Вожды песни петь, — вновь обретая заглупленный взгляд мозгов юмор, мешая украинские и русские слова, горячо стал рассказывать секретаря

райкома. — Так когда она, говорят, вышла на репетицию, у мужиков-капеллистов глотки от волнения попересыхали. Рты развязались, а звуков нема. Ото была спел!

Секретарь басовито расхохотался. Однако Лютюк, как ожидалось, не рассмеялся, он вдруг метнулся из-за стола, колком подкатился вплотную к секретарю и с придыхом спросил:

— Так говоришь — баба эффектив! Такая, что мужики языки проглотили?

Опешивший от такой реакции на его рассказ, секретарь, еще не зная, куда повернет дело Лютюк, бессвязно заплета:

— Вродлива жинка, дав Бог и красу, и тут, и тут що надо, — показав руками, как бы рисовал в воздухе женскую фигуру, еще не зная, все ли можно рассказывать Гнату Филимоновичу или сейчас нарваться на грубость.

Но Лютюк, возбужденный этим сообщением, стал прямо-таки экзаменовывать незадачливого секретаря. Обежав вокруг него круг, спросил коротко:

— А тут, — выставил вперед короткие руки Гнат Филимонович, — бюст каков?

Секретарь даже не успел подобрать приличные слова и сказал то, что привык говорить в таких случаях:

— Повна пауза, Гнат Филимонович! Я ж вам кажу — достойна жинка.

Но Лютюку было не до юмора, вопросы его, словно камни, падали на голову секретаря райкома:

— Достойная, говоришь! А возраст?

— За тридцать.

— Где живет? Ну, быстро: дом, квартира?

— Дом частный, — начал обстоятельно объяснять секретарь, но Лютюк перебил его:

— Замужем?

Секретарь отрицательно мотнул головой.

— Дети есть?

— Беадетная, — выдохнул воздух секретарь и пошел в карман за платком вытереть змокий лоб — кажется, он влип в какую-то историю.

Но Гнат Филимонович и вовсе его опаршил:

— Наконец-то! — радостно потирая руки, вскричал Лютюк. — А живет далеко от памятки? — вперил в него выпученные, цвета королевских персиков, глаза.

— Пять минут езды на машине, — вконец растерялся от странных, на его взгляд, вопросов Лютюка секретарь.

Однако дальше события стали развиваться еще стремительнее.

— Едем, — приказал, как кнутом ударил, Лютюк.

— Прямо сейчас? — заикаясь, переспросил секретарь. — Двенадцатый час ночи...

И тут же Лютюк его совсем добил. Четко расставляя слова, будто отбесывая каждое из них отдельно, заявил:

— В государственных делах, как и в любой политике, никогда не бывает поздно, даже если для достижения цели придется повернуть на сто семьдесят градусов. А поздняя ночь или раннее утро для большой политики вообще в расчет

не берется. И вам, уважаемый, как хозяйку района, об этом знать полезно. Так что — поехали к Людмиле!

Гнат Филимонович вытолкнул растерянного секретаря за дверь, увлекая его в какую-то неведомую детективную историю.

***

Гнат Филимонович катил к Людмиле, нутром чувствуя свою удачу. На притихшего на заднем сидении «Волги» секретаря райкома не обращал внимания, казалось, забыл о

— Я уже прилегла, в постели журнал мод лежал, ворковал голос Людмилы, — так что уже извините, что принимаю вас в халате.

Людмила вошла в комнату, и Гнат Филимонович, дрожащий от нетерпения, от страстного чувства близкой удачи, вдруг ощутил дрожь в коленках, — такого с ним никогда не было, даже когда для себя подбирал — а тут для другого! И чего больше было сейчас в нем: ощущения приближающегося к нему в этот миг трона наместника или своего мужского адхования, Гнат Филимонович даже потом, когда

воляность, ведь не с кем-нибудь — с секретарем обкома разговаривает. Но тотчас подумал: а ведь ей предстоит говорить с самим Вождем! Вот именно такая актриса Вожды и надо.

Халатик немного распахнулся — белая стройная ножка как бы неаромом ослепила глаза гостям. Людмила не спеша запахла халатик и, встраивая голову, рассыпала по округлым плечам блестящие золотом в свете торшера волосы, призывно взглянула в очумелые глаза Лютюка.

— Такой смелый! — среди ночи приехал! И вдруг потерял дар речи.

Она явно дразнила Гната Филимоновича, и наблюдаящий все это секретарь уже хотел было урезонить Людмилу — рассказать, кто перед ней. Но Гнат Филимонович уже выключился в эту игру. Ему такая и нужна была, чтобы потом самого Вожды...

— Восхищен красотой и талантом! — взмахнул пухлыми короткими руками Лютюк, как бы раскрывая их навстречу Людмиле. — Вам бы актрисой быть! Ну что ж, давайте знакомиться, — взял ее теплую гладкую руку, наклонился, с чувством поцеловал в не отпуская, представился:

— Лютюк Гнат Филимонович. — Со значением добавил: — Слышали, надеюсь, эту фамилию.

Людмила мягко и весело рассмеялась, отняла свою руку, игриво, словно ребенку, погрозила пальчиком Лютюку:

— Ах, вот он каков, хозяин нашей хоровой капеллы! Человек, который за одни сутки собрал все сопрано и басы области в единый могучий хор! Конечно же, он имеет право ворваться ночью к своей солистке. Иного хозяина я не смогла бы себе и представить.

«Ах, какая женщина!» — ликовал Гнат Филимонович. Он закурился, забегал вокруг нее, разглядывая со всех сторон, словно собирался покурить ее. Довольный, потирал руки: «Такая и перед Вождем не строжежиста. Напор, бабья сила! Ай-я-я-я-яй!.. Такую — и отдавать...»

И вдруг Гнат Филимонович не то что сказал, а выпалил единым духом:

— Кумом меня возьмешь, красавица?

Тут уж не только секретарю райкома пришлось удивиться, но и сама Людмила опешила.

— Кумом? — В глазах ее искорками вспыхнули, засуетились дынолеты. — А кого же крестить будем?

Гнат Филимонович вдруг сделался серьезным, выдвинул вперед волею подбородок и показал пальцем в потолок:

— Сына Вождего!

И Людмила, и, конечно же, секретаря райкома приняли слова Лютюка за шутку. Весело посмеялись остроте. Лютюк же, нехотя прощаясь с хозяйкой, — снова целовал ее руку, с трудом отпустил — сказал, что обязательно ее навестит, и так же стремительно — как зашел в этот дом среди ночи, выскочил.

Ничего не понимавший секретаря райкома едва поспевал за быстро семенившим Гнатом Филимоновичем. Лютюк же был теперь твердо уверен: свою роль Людмила сыграет четко. Непредсказуемой оставалась только роль Брежнев...

нем. Думал о Брежнев: каких он женщин больше любил в молодости?

Самому Лютюку нравились, так сказать, породистые: и бюст должен быть солидным, и ножки соответственно — бутылочками. А молодому Ильичу другие, что ли, были по нраву? Такие же — Лютюк был уверен, по себе судил. Но то было когда-то... А теперь нужна такая, которая по породе превзошла бы прежних красоток десятикратно. Иначе из «закадровой» затеи ничего не выйдет.

Машина между тем подкатила к добротному частному дому. На стук вышла хозяйка, она голос секретаря райкома знала, однако впустила в дом незваных гостей с недоумением.

— Проходите! — Раз так поздно пожаловали, знать дело ваше действительно активное, — приветливо заговорила она певучим, томным голосом.

«Знает, негодница, что от такого голоса мужчины немеют», — про себя отметил Лютюк. Он еще не разглядел хозяйку в темной прихожей и с нетерпением ждал света.

пришел в себя, на этот вопрос не смог ответить.

Под тонким халатиком, туго схваченным в талии поясом, млея негражданская томная женская сила. И истома эта ударила в голову Гнату Филимоновичу, разлилась в каждую клеточку его тела, сладостно-жарким огнем загладила измученную в долгих поисках душу.

Вот она — привалила удача! В какое-то мгновение чувства Гната Филимоновича едва не взяли верх над рассудком: «Такое добро — и для кого-то!» — обидно ужалила его мысль. Но он тут же усилием воли отогнал ее прочь, повторяя про себя фразу, ставшую смыслом всей его жизни: «У меня одна, но пламенная страсть!»

Людмила, не зная Лютюка в лицо, не увидев его выпученные цвета спелых персиков глаза, уловив его чувственную дрожь, ласково сказала:

— Какой милый Колобок! С чем среди ночи ко мне пожаловали? — лукаво изогнулись ее сочные губы.

Гнату Филимоновичу следовало бы оскорбиться, осадить женщину за недозволенную

**УКРАЇНСЬКИЙ
КРЕДИТНИЙ БАНК**

Факс 044/274-30-27
Телефон 631923 КМТ SU

CREDIT UKRAINIAN BANK

ДЕПОЗИТИ ЮРИДИЧНИМ ОСОБАМ:
- на термін від 14 днів і більше з виплатою від 320% річних щомісячно;
- на термін від 3 місяців і більше з виплатою від 400% річних щоквартально; /мінімальний внесок - 100 млн. грн./
Тел: /044/ 244-64-75, 244-64-77

ПОСЛУГИ ПО КУПІВЛІ/ПРОДАЖУ ВАЛЮТ КРАЇН СНД
НА УКРАЇНСЬКИЙ МІЖБАНКІВСЬКИЙ ВАЛЮТНИЙ БІРЖІ.
ПОСЛУГИ ПО КУПІВЛІ КВБ.
Тел: /044/ 441-98-89

БЕЗКОШТОВНЕ ВІДКРИТТЯ РАХУНКІВ
ЮРИДИЧНИМ ОСОБАМ
Тел: /044/ 244-64-73, 274-30-41

ГРОШОВО-КРЕДИТНЕ І РОЗРАХУНКОВО-ПЛАТІЖНЕ
ОБСЛУГОВУВАННЯ
Тел: /044/ 244-64-77, 244-64-75

ВСІ ВИДИ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ
Тел: /044/ 219-24-86, 441-93-97

МИ ДАЕМО ШАНС

Усі, кому потрібна технологічна пара для різних цілей. Усі, в кого є проблеми з опаленням, звертайтеся на завод «ТЕКОМ».

Завод «ТЕКОМ» пропонує:
Котли парові серії Е-1,0 — 0,9 продуктивністю 1 т пари/год., з робочим тиском пари 0,8 МПа. Котли можуть працювати на твердому паливі, мазуті чи природному газі.

Котли, які працюють на природному газі та мазуті, завод виробляє в обмеженій кількості. Натомість завод опанував виробництво більш продуктивних і ефективних котлів Е-1,6 — 0,9 ГМН.

Котли парові серії Е-1,6 — 0,9 ГМН та Е-2,5 — 0,9 ГМН продуктивністю 1,6 т пари/год. та 2,5 т пари/год. відповідно, з робочим тиском пари 0,8 МПа. Котли можуть працювати і на природному газі, і на мазуті.

Водопідготоввальні системи ВПУ-2,5. Установки призначені для пом'якшення води перед поданням її на живлення парових котлів. Продуктивність установок — 2,5 куб. м/год.

Котли водогрійні КВГ-4,65 — 150 та КВГ-7,56 — 150, які призначені для центрального опалення. Потужність котла — 4,65 МВт та 7,65 МВт відповідно. Робочий тиск теплоносія (води) — 1,6 МПа. Температура води на виході з котла — 150 град.С. Паливе — природний газ.

Для тих, кому потрібно розв'язувати комплексні питання, пропонуємо транспортні котельні установки ТКУ-0,7. Це пересувна котельня, яка виробляє і пару і гарячу воду для опалення і водопостачання. Потужність установок — 0,7 МВт. Паливе — мазут або природний газ.

Для індивідуальних забудовників пропонуємо побутові водогрійні котли КС-ТТ-16 і КС-ТТВ-30 потужністю 16 та 30 КВт. Котли можуть працювати на твердому паливі чи природному газі.

Усе це обладнання поставляємо повністю укомплектованим потрібними комплектуючими і готовим до монтажу.

Терміни поставки — відразу після оплати.
Звертайтеся на завод «ТЕКОМ» і ваші проблеми будуть розв'язані.

Наша адреса: 258830, Україна, Черкаська область, м. Монастирище, завод «ТЕКОМ».

Телефони: (04746) 2-13-80, 2-17-46, 2-22-32, дод. 5-33.
Телеграф: 147448 «ТЕМП»
Телефакс: (04746) 2-23-07
Телекс: 147021 ТЕКОМ

Підприємство поставляє:

1. Автомобілі ЗІЛ, ГАЗ, УАЗ, КраЗ.
  2. Автокрани на базі автомобіля КраЗ вантажопідйомністю 10 і 20 тонн.
  3. Автокрани на базі ЗІЛ вантажопідйомністю 6,3 тонни.
  4. Дизельні електростанції потужністю від 8 до 2500 кВт.
- Здійснює:
термінові платежі до Росії за курсом, нижче від банківського.

Телефон/факс у Полтаві: (05322) 4-21-33.

Організація реалізує:

- Битум дорожний
БН 90/130.
Битум строїтельний
БН 90/10.
Гудрон, мазут топочный
М-100.
Поставка из Башкортостана.
Оплата в карбованцах.
Тел./факс 8-0562-42-65-14.

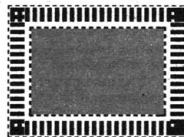
**Організація
осуществляет поставку
рам лесопильных мод.
УЛ-63, а также
ножовочных полотен
по металлу,
длиной 300 мм.
Форма оплаты —
удобная для покупателя.
Доставка — по
согласованию сторон.
Адрес: г. Киев, 252053,
ул. Кудрявская, 8-в,
ком. 14, 15.
Тел. (044) 212-11-29.**

**ВНИМАНИЮ
ПОСТАВЩИКОВ
ХИМРЕАКТИВОВ**
Представительство фирмы
TESTON INVESTMENTS Ltd.
в Литве постоянно
приобретает соли,
окислы щелочные,
соединения кобальта
в любых количествах.
Расчеты
в удобной для Вас форме.
Тел. 0122 + 626534
0122 + 626727
в рабочее время.

Арбитражный суд м. Киева
порушил справу № 15/14 про
банкротство МП «Віолент» (252001,
м.Київ, вул.Енгельса,8; р/р 468075 в
АКБ «Градобанк» м.Київ, МФО
300078).
Просимо кредиторів у місячний
строк звертатися за адресою: 252030,
м.Київ, вул.Б.Хмельницького, 44-В,
тел.216-65-14.

Організація реалізує:
● автомобілі
ВАЗ, ЛуАЗ,
● ліс хвойних
порід
● паркет.
Тел.(факс)229-01-27.

Організація
реалізує за
безготівковим
розрахунком в
м. Рівному
**НОВИЙ
АВТОМОБІЛЬ
ВАЗ 21099**
(експортне
виконання).
Тел. (03622) 22-12-44, факс
(03622) 22-22-75.

**Фирма
«Соломія»**
Закупит в России
необходимое вам
сырье,
комплектующие,
ТНП. Выпшиет счет в
карбованцах, что
поможет сократить
ваши расходы.
Поставит под заказ
разнообразные ткани.
Тел.(044) 271-30-04,
271-30-09.

**Фирма «Акорд» реалізує зі складів у
Лубнах:**

тканину плащову та костюмну,
виробництво Білорусі;
вакуумні установки для наплення ВУ-1А,
ВУ-2А, виробництво Білорусі.
Телефонуйте в Лубни: (053615) 48-61.

**Міжнародний фонд
Михайла Грушевського
запрошує передплатни-
ків одинадцятитомної
«Історії України-Руси»
Михайла Грушевського
одержати черговий, чет-
вертий, том в магазині
«Наукова думка» по
вул. Грушевського, 4.
Вартість тому — 40000
крб. Для тих, хто бажає
внести благодійні по-
жертвування на вида-
ння 5-го тому, розраху-
нковий рахунок Фонду:
70161140 / 700242 в
Укрбанку «Відроджен-
ня», МФО 300421.
Тел. для довідок: 228-06-96,
228-76-52.**

**"Индийский торговый дом"
предлагает
со склада в Киеве:**

- изделия из мохера, кашемира
и хлопка;
  - кожаные пальто, куртки, обувь
и галантерею;
  - косметику
- и еще многое из того,
чем богата Индия.

НОВИНКА!
Контактные поставки
индийских тканей

Значительные скидки для
крупных оптовых партий,
любая форма оплаты.
Возможен бартер.

**Далекая
Индия стала
близкой**

Киев-062,
пр. Победы, 77-А
тел./факс (044) 443 4600
тел. (044) 442 4326

**ЕЛЕКТРОКОФЕВАРКА
ЭСПРЕССО «РОСТОК»**

Позволит быстро пригото-
вить: вкусный, ароматный ко-
фе, капучино, душистый чай с
использованием различных
трав.
Оптовые поставки со склада
завода-изготовителя в Киеве.
Тел.: (044) 441-44-92,
488-80-07.
Факс (044) 484-51-08.

Акционерная компания
«РОСТОК».

Понеділок, 14 березня

УТ-1

- 16.00 УТН.
16.10 Новини високої моди.
16.35 «Без протоколу». Аналітична програма.
17.25 Для дітей. М.Лисенко. «Пан Коцюбий». Вистава Одеського театру опери та балету.
18.10 Мультифільм.
18.30 Архів... Люди... Діло... «Спадщина Тараса Шевченка». Передача 1.
19.00 УТН.
19.15 Передвиборні дискусії.
20.15 Як себе нагодувати?
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.35 Все про кіно.
22.25 І святе, і гірше. Геннадій Татарченко.
22.55 Худ.фільм «Хибне коло» (Румунія).
0.15 УТН.

Канал «Останкіно»

- 5.15 Ранкова розминка.
5.30 «Ранок».
7.45 Мультифільм.
8.00 Новини.
8.20 Подивись, послухай...
8.40 Прем'єра худ.телесеріалу «Дрибні життя». 38 серія.
9.10 Мультифільм.
9.20 Гол.
9.50 Город... цілий рік.
10.20 Зоряний час.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Підприємство.
15.20 М.Ринський-Корсаков. Симфонічна сюїта «Шахерезада».
16.10 Зоряний час.
16.50 Азбука власника.
17.00 Новини.
17.25 Мультифільм.
17.35 Документи і діло.
17.40 Мініатюра.
17.50 Погода.
17.55 Гол.
18.25 Прем'єра худ.телесеріалу «Дрибні життя». 38 серія.
18.55 Театральний майдан.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Погода. Програма передач.
20.45 Золотий шлягер.
21.30 Прес-експрес.
21.40 Прес-клуб.
22.55 Новини.
23.05 «Академія»: Розважальна програма.
23.35 Увесь цей джаз...

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

- 6.00 Вісті.
6.20 Потрібні... Потрібні...
6.30 Формула-730.
7.00 Нова лінія.
7.20 Час ділових людей.
7.50 Мульти-пульти.
8.00 Веселі новини Ей-Бі-Сі.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.25 «Хенія, улюблена дружина Федора». Худ.фільм.
14.50 «Здоров'я живих».
15.05 Бізнес у Росії.
15.30 Там-там новини.
15.45 Співає Т.Юрченко.
16.00 Вибори-94: програма кандидата. Центральний виборчий округ № 22.
18.00 «Вільний селянин». Про фермерів справжніх і «ліпових». Передача 1.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візита.
19.10 Музичний пугоріж.
19.30 СНН.
20.00 Перехрестя.
21.05 Візита.
21.10 До 100-річчя кінематографа. Світлове кіномуніле. Худ.фільм «Нічого святого».
22.30 СІТ-3.
22.40 Фортуна. Комерційний огляд.
22.50 Телемагазин «КЛОТ».
23.00 Візита.
23.30 Ну, це вже взагалі.
23.50 Про-відео.
0.20 СІТ-3.

Вівторок, 15 березня

УТ-1

- 8.00 УТН.
8.10 І.Брамс. Симфонія № 3.
8.50 Доброго вам здоров'я!
9.25 Худ.фільм «Саватана гусарів».
10.35 Шкільний екран. 8 кл. Фізика. Електроенергія в народному господарстві і екологічні проблеми.
10.55 Мультифільм.
11.05 Док.фільм «Кобзар».
11.40 Шкільний екран. 11 кл. Українська література. Витязь, молодий української поезії. Василь Симоненко.
12.00 УТН.
12.20 Знайомтесь: ансамбль «Імпулс».
16.00 УТН.
16.10 Багатосерійний худ.телесеріал «Нікто, крім тебе». 50 серія.
16.50 Освітній канал для школярів. Українська література. М.Хмельницький. «Мати». Історія України. Іван Мазепа — гетьман України.
17.45 «Зна бі я бандурку». Українські пісні виконує народний артист України А.Солов'яненко.
18.05 Архів... Люди... Діло... «Спадщина Тараса Шевченка». Передача 2.
18.45 Фінансовий огляд.
19.00 УТН.
19.15 Україна і світ.
19.30 У асониному хороваді.
19.45 «Соломон Мікоелс. Сцени з трагедії». Кінофільм.
20.30 Реклама.
20.35 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Худ.фільм «Голос опівночі» (Китай).
23.20 Джазові ритми за участю оркестру під керівництвом О.Лундстрема.
23.50 УТН.

Канал «Останкіно»

- 5.15 Ранкова розминка.
5.30 «Ранок».
7.45 Огляд ринку нерухомості.
8.00 Новини.
8.20 «Сороса».
8.40 Прем'єра худ.телесеріалу «Просто Марія».
9.30 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
10.20 Музична карусель.
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Гораче та інші». Худ.телесеріал. 16 серія.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Підприємство.
15.20 Прем'єра мультфільму «Том Соєр».
15.50 Музична карусель.
16.20 Прем'єра мультфільму «Літальний будинок».
16.50 Загадка «СБ».
17.00 Новини.
17.25 Теледіалогкомпанія «Мир».
17.50 Документи і діло.
18.00 Погода.
18.05 Прем'єра худ.телесеріалу «Просто Марія».
18.55 Тема.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Погода. Програма передач.
20.45 Бомба.
21.00 «Справа Сухово-Кобиліна». Фільм 1 — «Залишити в підозрі». 2 серія.
21.15 Прес-експрес.
22.25 Пісня-94. У перерві — 23.00 Новини.
23.20 Футбол. Чемпіонат Росії. «Локомотив» (Москва) — «Динамо» (Москва). 2 тайм.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

- 6.00 Вісті.
6.20 Потрібні... Потрібні...
6.30 Формула-730.
7.00 Нова лінія.
7.20 Час ділових людей.
7.50 Мульти-пульти.
8.00 Веселі новини Ей-Бі-Сі.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.25 «Хенія, улюблена дружина Федора». Худ.фільм.
14.50 «Здоров'я живих».
15.05 Бізнес у Росії.
15.30 Там-там новини.
15.45 Співає Т.Юрченко.
16.00 Вибори-94: програма кандидата. Центральний виборчий округ № 22.
18.00 «Вільний селянин». Про фермерів справжніх і «ліпових». Передача 2.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візита.
19.10 Музичний пугоріж.
19.30 СНН.
20.00 Перехрестя.
21.05 Візита.
21.10 До 100-річчя кінематографа. Світлове кіномуніле. Худ.фільм «Нічого святого».
22.30 СІТ-3.
22.40 Фортуна. Комерційний огляд.
22.50 Телемагазин «КЛОТ».
23.00 Візита.
23.30 Ну, це вже взагалі.
23.50 Про-відео.
0.20 СІТ-3.

Середа, 16 березня

УТ-1

- 8.00 УТН.
8.10 «Сачадо». Реальність неможливого.
8.30 Канал «Д».
8.55 В гостях у учня Харківської хореографічної школи.
9.25 Фінансовий огляд.
9.50 Худ.телесеріал «За сімейними обставинами».
12.00 УТН.
12.00 УТН.
16.10 Багатосерійний худ.телесеріал «Нікто, крім тебе». 51 серія.
16.50 Господар на землі. Хід реформи в агросекторі.
17.20 Маленький концерт.
17.30 Клас-юніор-бізнес.
18.30 Депутатський канал.
19.00 УТН.
19.15 Політичний барометр.
19.35 Давний Чорнобіля. Велика родина.
20.05 Поетичний телетеатр. О.Ольесь.
20.25 Мультфільм «Пригоди в ко-ролівстві».
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Худ.фільм «Голос опівночі» (Китай).
23.20 Джазові ритми за участю оркестру під керівництвом О.Лундстрема.
23.50 УТН.

Канал «Останкіно»

- 5.15 Ранкова розминка.
5.30 «Ранок».
7.45 Огляд ринку нерухомості.
8.00 Новини.
8.20 «Сороса».
8.40 Прем'єра худ.телесеріалу «Просто Марія».
9.30 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
10.20 Музична карусель.
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Гораче та інші». Худ.телесеріал. 16 серія.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Підприємство.
15.20 Прем'єра мультфільму «Том Соєр».
15.50 Музична карусель.
16.20 Прем'єра мультфільму «Літальний будинок».
16.50 Загадка «СБ».
17.00 Новини.
17.25 Теледіалогкомпанія «Мир».
17.50 Документи і діло.
18.00 Погода.
18.05 Прем'єра худ.телесеріалу «Просто Марія».
18.55 Лідер.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Погода. Програма передач.
20.45 В гостях у М.Магомаєва. Маріо дель Монако.
21.20 Футбол. Ліга чемпіонів. «Барселона» (Іспанія) — «Спартак» (Москва). У перерві — 22.15 Прес-експрес.
23.20 Новини.
23.30 Футбол. Ліга чемпіонів.

УТ-2, канал «Росія»

- 6.00 Вісті.
6.20 Потрібні... Потрібні...
6.30 Формула-730.
7.00 Нова лінія.
7.20 Час ділових людей.
7.50 Мульти-пульти.
8.00 Веселі новини Ей-Бі-Сі.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.25 «Хенія, улюблена дружина Федора». Худ.фільм.
14.50 «Здоров'я живих».
15.05 Бізнес у Росії.
15.30 Там-там новини.
15.45 Співає Т.Юрченко.
16.00 Вибори-94: програма кандидата. Центральний виборчий округ № 22.
18.00 «Вільний селянин». Про фермерів справжніх і «ліпових». Передача 2.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візита.
19.10 Музичний пугоріж.
19.30 СНН.
20.00 Перехрестя.
21.05 Візита.
21.10 До 100-річчя кінематографа. Світлове кіномуніле. Худ.фільм «Нічого святого».
22.30 СІТ-3.
22.40 Фортуна. Комерційний огляд.
22.50 Телемагазин «КЛОТ».
23.00 Візита.
23.30 Ну, це вже взагалі.
23.50 Про-відео.
0.20 СІТ-3.

Четвер, 17 березня

УТ-1

- 8.00 УТН.
8.10 Для дітей. Танці... танці...
8.30 Канал «Д».
8.50 Худ.фільм «Сто радощів, або життя великих відкриттів».
10.35 Шкільний екран. 11 кл. Фізика. Атомні електростанції України та проблеми екології.
11.05 Знайомтесь: хор «Весняні голоси».
11.30 Еніки-беніки.
12.00 УТН.
16.10 Багатосерійний худ.телесеріал «Нікто, крім тебе». 52 серія.
16.50 Освітній канал для школярів. Українська література. В.Винниченко. «Сонячна машина». Музика. Соціально-побутові пісні. На всі руки майстер. Декоративне ковальство.
18.15 І стане дерево піснюю.
18.45 Фінансовий огляд.
19.00 УТН.
19.15 Передвиборні дискусії.
19.25 Співає Ф.Мустанфаєв.
20.35 Реклама.
20.40 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Зануїтьте — відповідаємо. За участю голови Фонду державної України В.Прудка.
22.15 Кинокомедія «За двома зайцями».
23.25 Молодіжна студія «Гарт».
0.25 УТН.

Канал «Останкіно»

- 5.15 Ранкова розминка.
5.30 «Ранок».
7.45 Огляд ринку нерухомості.
8.00 Новини.
8.20 «Сороса».
8.40 Прем'єра худ.телесеріалу «Просто Марія».
9.30 У світі тварин (з сурдоперекладом).
10.10 ... До 16 і старші.
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Футбол. Ліга чемпіонів.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Підприємство.
15.05 Прем'єра мультфільму «Том Соєр».
15.30 Зустріч зі співачкою Надією Кривоног.
16.00 Мультифільм.
16.10 ... До 16 і старші.
16.50 Технодом.
17.00 Новини.
17.25 Лабіринт.
17.50 Документи і діло.
18.00 Погода.
18.05 Прем'єра худ.телесеріалу «Просто Марія».
18.55 «Кожен візьме своє...». Авторська програма В.Молчанова.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Погода. Програма передач.
20.45 Лотто «Мільйон».
21.25 Худ.фільм «Сучі діти».
23.00 Новини.
23.10 Прес-експрес.
23.20 МГБ.

УТ-2, канал «Росія»

- 6.00 Вісті.
6.20 Потрібні... Потрібні...
6.30 Формула-730.
7.00 Нова лінія.
7.20 Час ділових людей.
7.50 Поїлки.
8.00 Веселі новини Ей-Бі-Сі.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.25 Худ.телесеріал «Санта-Барбара». 293 серія.
14.15 Мульти-пульти.
14.25 Бізнес у Росії.
14.55 Телегазета.
15.00 «Здоров'я живих».
15.15 Концерт.
15.30 Там-там новини.
15.50 Мультифільм.
16.00 Вибори-94: програма кандидата. Подільський виборчий округ номер 13.
18.00 Музично-розважальна програма «Ступа». 1 випуск. 4 частини.
18.45 Київська панорама.
19.05 Док.фільм «Вони стоять переді мною».
19.40 Прем'єра худ.телесеріалу «Санта-Барбара». 293 серія.
20.30 Митиця.
20.40 Поетичний телетеатр. «Сміються, плачуть солдати...».
21.00 Екран кримінальних повідомлень.
21.15 «У мандраха». Донеччина.
22.10 «Нікто не забутий».
22.20 Вісті.
22.40 Автоміт.
22.45 Зірки говорять.
22.50 Спортивна карусель.

П'ятниця, 18 березня

УТ-1

- 8.00 УТН.
8.10 Худ.фільм «Бранець землі».
9.35 Фінансовий огляд.
9.50 Телефільм «Рожове вітрило».
10.05 Все про кіно.
11.00 «Нон-стоп-рандеву».
12.00 УТН.
12.10 Кинокомедія «За двома зайцями».
13.20 Естрадині концерт.
13.50 Молодіжна студія. «Гарт».
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. У світі балету.
16.45 Херсонська бавовна.
17.05 3 перших вуст.
17.35 «У мандраха». Чернігівщина.
18.25 Телефільм «Історія одного мли-на».
18.45 Ділові відомості.
19.00 УТН.
19.15 Дебати-94.
19.45 Прем'єра багатосерійного худ.телесеріалу «Нікто, крім тебе». 53 серія.
20.30 Громадська думка напередодні виборів.
20.40 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Артайдмат. Пам'яті І.С.Козловського.
22.45 І Міжнародний фестиваль «Зірки світового балету».
0.15 УТН.

Канал «Останкіно»

- 5.15 Ранкова розминка.
5.30 «Ранок».
7.45 Мультифільм.
8.00 Новини.
8.20 Фільм — дітям. «Джерело».
9.10 Футбол. На шляху до Уемблі.
10.10 Грає банкіст О.Склярів.
10.20 Америка з М.Таратутою.
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Гораче та інші». Худ.телесеріал. 17 серія.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Ділова хроніка.
14.35 Бридж.
14.55 Бізнес-клас.
15.10 Фільм — дітям. «Джерело».
16.00 Компас-казка.
16.50 Азбука власника.
17.00 Новини.
17.25 Новини культури.
17.40 Людина і закон.
18.10 Погода.
18.15 Америка з М.Таратутою.
18.45 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Погода. Програма передач.
20.45 У клубі детективів. Прем'єра худ.телесеріалу «Компанія Філіп» з «Карбаський вилпир».
22.25 Людина тижня.
22.40 Новини.
22.50 Обача.
23.30 Прес-експрес.
23.40 Музобоз.
0.20 Програма «Х».
0.35 Авто-шоу.

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

- 6.00 Вісті.
6.20 Потрібні... Потрібні...
6.30 Формула-730.
7.00 Нова лінія.
7.20 Час ділових людей.
7.50 Поїлки.
8.00 Веселі новини Ей-Бі-Сі.
12.35 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.25 Худ.телесеріал «Санта-Барбара». 293 серія.
14.15 Сусіди по планеті.
14.45 Б.Сінкін. «Амоко». Прем'єра телесериалу за мотивами творів С.Цвейга.
16.00 Вибори-94: програма кандидата. Фастівський виборчий округ номер 213.
18.00 Музично-розважальна програма «Ступа». 1 випуск. 4 частини.
18.35 Камерна музика.
18.45 Київська панорама.
19.00 Візита. Ганна Безулиць.
19.10 Телекачка.
19.30 СНН.
20.00 Візита.
20.05 Футбол як футбол.
21.05 Віннер-до.
21.15 Перший погляд.
21.45 Віннер-після.
22.15 Сьогодні на сьогодні.
22.25 Телемагазин «КЛОТ».
22.30 Візита.
23.20 СІТ-3.
23.40 Класика світового кінематографа. Худ.фільм Циннемана «Людина на всі часи».
0.40 Про-відео.
1.10 СІТ-3.

Як вийти з економічної кризи

Пропозиції, побажання та спірні думки читачів газети

У розумних план — винахід

Управління — це означає передбачати. Тому потрібна чітка, конкретна, насамперед за пріоритетними напрямками, програма виходу економіки з глузкого кута, поетапного здійснення реформ.

План у далекоглядних людей — великий винахід для забезпечення взаємодії різних сторін діяльності підприємств, регіонів, країни. Не секрет, що із планового ведення господарства багато чого взяло оті самі високорозвинені капіталістичні країни.

**І. РУДНИК,
економіст.**

Чернівці.

Скоріше станемо господарями

Робітникам потрібно не страйкувати, не утримувати постійно діючі страйки, а скоріше брати у свої руки підприємства через оренду; приватизацію, акціонування і ставати господарями. Звісно, зробити це не так просто і легко, бо верхи чинять опір. Але це треба зробити, бо інакше не владіть зміняти устрій, побудувати неспотрібної армії чиновників, яка дедаль більше нагадує ненажерливу сарну.

А. ЛУНІН.

Луцьк.

Годі принижувати

Хто і чому встановив такий принизливий курс українського карбованця щодо російського рубля і долара? А саме це і сприяє вивезенню товарів з України. Тому потрібно вжити негайних заходів для прискорення переказів грошей з однієї організації до іншої, наладити чітку роботу податкової служби. Кому спекулянти, що беруть товари прямо з баз чи магазинів, не сплячуть податків?

Володимир САГАЛЮК.

Данилішка
Київської області.

Військо

Адреса злочину — казарма

26 березня минулого року «Голос України» видрукував кореспонденцію до редакції «Голос України» в якій прощитовано солдатські листи до редакції та Комітету солдатських матерів. В них — крик болю, правда про порядки у війську, факти торгівлі з нуданнями з хлопців, від яких холодне в жилах кров. Не віриться, що таке можливе в наш час.

Після виходу числа «ГУ» з кореспонденцією до редакції навіпередиці заставили офіційні делегації. З військових частин, соціально-психологічної служби Мінборони, військової прокуратури. Начальники називали публікацію наклепом на Збройні Сили України й вимагали дати конкретні адреси й прізвища солдатів, листи яких наведено в матеріалі «Знову болю квітне «Голос України». Добре знаючи, що чекає на «скаржників» у війську, редакція відмовилася назвати «делегатом» прізвища й адреси, порекомендувавши борючись за «Голос України» іншими методами. Але ж не треба військовим прокурорам, бути Шерлоками Холмсами, щоб віднайти факти, аналогічні до наведених у кореспонденції, в будь-якій частині чи в одній. Зло це таке поширене у війську, що запитати у кожного другого солдата, як йому служиться, і якщо знаєте, що за відвертості не доведеться платити вночі в казармі власним здоров'ям, відповісти: «бути, знущати», принижувати...

Офіцери, які гнівно вимагали спростування, не хотіли й

слухати аргументи. Мовляв, наклепи це, підтасовка й відверта брехня. Так і не одержавши від редакції конкретних прізвищ скривджених солдатів, військова прокуратура звернулася по допомогу до Генеральної. Знайти до редакції надійшов офіційний лист, у якому також вимагалося: негайно повідомити адреси і прізвища. Що ж, допомогти бідним прокурорам, розповівши про новий факт «Голос України».

Адреса — місто Северодонецьк, військова частина 21813. Прізвище рядового Вобров Владислав Ігорович. Цього хлопця 12 липня 1993 року по-звірячому побив за наказом командира роти лейтенанта Лященко молодший сержант Чорних. Рятуючи життя, В. Вобров зі струсою мозку й робитим обличчям ледь дістався додому, до Харкова. Там він негайно звернувся із заявою до Харківської військової прокуратури. Після судово-медичної експертизи всі матеріали про побиття В. Воброва було передано військовому прокуророві Луганського гарнізону. Та даремно чекав солдата на торжество справедливості. Замість цього почалися погрози й шапталки: негайно повертайся до військової частини, інакше «загуркочеш» до диспетчера.

Військові лікарі визнали В. Воброва за непридатного до військової служби: час від часу хлопця тепер непритомніє. У пошуках справедливості батько солдата об'їздив десятки інстанцій: від Луганської військової прокуратури

до Генеральної прокуратури України. Написав десятки скарг і листів. І який, як думаєте, результат? Кримінальну справу порушено проти... рядового В. Воброва. Так-так, проти постраждалого, який ледь-ледь не загинув від армійських «порядків». Мовляв, за те, що без дозволу залишив військову частину. За логікою військових правників, побитий за наказом командира роти солдат повинен був спитати дозволу в цього самого командира. Ось так!

Уже 8 місяців обивають батько з сином пороги. Чиновники з прокуратури крисять байдикує наступують із (а це частіше до прокуратурських кабінетів скаржників не допускають вірні слуги) і відфутболюють до інших інстанцій. Шукайте, мовляв, правду там. А тим часом лейтенант Лященко спокійнісінько продовжує службу, в роті й далі править бал страшна гідра під назвою «насилення». Батько Владислава Ігор Олегович розповідає, що в частині, де служив В. Вобров (це бригада хімічних військ, якою командує полковник Новохацький), офіцери й прапорщики систематично по-звірячому б'ють солдатів.

Відні солдатські матері, чи думали вони, коли ростили своїх Іванків і Миколок, що під облудно брехливим газлом «священного обов'язку» синів заберуть до казарм і віддадуть на зупинання й наудугу жорстоким держимордам?

Валентин ЛАВУНСЬКИЙ.

Рівне.

Чи справді панацея?

Сьогодні панацею від усіх бід вбачають у прискореній приватизації. Не згоден. Якщо приватизувати шляхом «ваучеризації», тобто роздавання державного майна громадянам, результат буде аналогічний наслідку передавання підприємств трудовим колективам: падає продуктивність праці, зростає заробітна плата, «продувають» основні фонди. Якщо приватизація відбуватиметься шляхом продажу, то більшу частку державного майна придбав невелика кількість людей. Такий перерозподіл призведе до протистояння верхів і низів. Як наслідок, зростатимуть корупція та інша злочинність, дестабілізація суспільства, що, в свою чергу, переорієнтує власника з довгострокового інвестування на отримання максимального прибутку сьогодні.

В економіці, як і в житті, є своя логіка. Намагання в один день розв'язати проблеми, «розрахувати» на роки, ні до чого хорошого не доведе.

Вадим ТАЛДЕНКО.

Суми.

Субота, 19 березня

Ут-1

- 8.00 УТН.
- 8.10 Ритмічна гімнастика.
- 8.30 Прем'єра док. телефільму «Там, де Мехігір».
- 8.50 «Телефон». Конкурсно-музична гра.
- 10.20 Телетехнолога.
- 10.35 Доброго ранку здоров'я.
- 11.05 «Вісник».
- 11.05 «Простітуті пам'яті Василя Стуса. Фільм 1» — «Вірності до мене, пам'яті мого».
- 12.10 «СВ» — сімейний варіант.
- 12.40 Живе слово. Йдемо до Шевченка.
- 13.15 Наук. — поп. фільм «Врубель у Києві».
- 13.35 Телеварт. Л. Костенко. «Дума про братів Неаховських».
- 14.30 Блага віста з Ріком Рейнером.
- 15.00 УТН.
- 15.10 Наше коло. Благодійний фонд Сестри Марії.
- 15.40 Для дитя. Худ. фільм «Не хвиля, «білочка» (к/с «Баррандо»).
- 16.50 «Вісник».
- 17.45 Концерт при свічках.
- 18.00 Наваждів'я.
- 19.00 УТН.
- 19.15 Хроніка МВС.
- 19.30 Прем'єра багатосерійного худ. телефільму «Нікто, крім тебе».
- 20.15 «Вісню в Америку».
- 20.45 На добраніч, діти.
- 21.00 УТН.
- 21.30 Спорт ера.
- 21.45 Прем'єра худ. телефільму «Злочин з багатьма невідомими». 1 і 2 серії (ст. «Укртелефільм»).
- 0.00 УТН.

Канал «Останкіно»

- 6.40 Ранкова розминка.
- 6.55 Суботний ранок ділової людини.
- 7.30 Спорт-шанс.
- 8.00 «Марафон-15» — малатам.
- 8.30 Телерадіокомпанія «Міро».
- 9.55 Ранкова пошта.
- 10.25 «Смак».
- 10.40 Книжковий діалог.
- 11.20 «Земля людей».
- 11.50 «Диво». Телефестиваль дизайну і художньої моделювання.
- 12.10 Прем'єра худ. телефільму «Зорі-Тарси». 1 і 2 серії.
- 14.00 Новини (з судноперекладом).
- 14.25 Прем'єра худ. телефільму «Річальдо».
- 14.50 Життя і політика.
- 15.20 Кожані з першого погляду.
- 16.00 Хокей. Чемпіонат МХЛ. «Спартак» — «Динамо» (Москва).
- 16.15 переклад — Автопорт. Гонка зор-94.
- 18.30 Відлучна тижня.
- 18.50 Прем'єра худ. телефільму «Чудова пара».
- 19.40 Вечірня казка.
- 20.00 Новини.
- 20.35 Погода. Програма передач.
- 20.45 Прем'єра худ. фільму «Голіаф».
- 21.45 Під знаком Зодіаку. Риб.
- 23.00 Новини.
- 23.10 Погода.
- 23.15 «Майстер хантангу». Із серії «Шерлок Шанган».

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

- 8.00 Ретро-шлягер.
- 8.30 «Парламентський тиждень».
- 8.55 Студія «Рост».
- 9.25 Пілігрим.
- 10.10 До Москви — далеко.
- 10.55 Музей кіно. «Піросман».
- 12.40 Селянське питання.
- 13.00 Вісті.
- 13.20 Телеурити.
- 13.25 Фольклор.
- 13.55 Мугиле і думи. Іван Грозний.
- 14.15 Телеконсультурист.
- 15.15 Співачки.
- 15.45 Економіка: закон, ринок.
- 16.00 Вибори-94: програма кандидата. Білоцерківський виборчий округ № 215.
- 18.00 Точка зору.
- 18.15 Блага.
- 18.45 Військова панорама.
- 19.00 Вісник. Анаполій Бондаренко.
- 19.10 А-ді. Прем'єра.
- 19.30 СНН.
- 20.00 Хі-рп.
- 20.35 «Мегалоп» представляє.
- 20.50 Худ. фільм «Вісноту в Римі».
- 22.30 СНН.
- 22.40 Вечірні розмови для дорослих по телефону.
- 23.20 «Відеосний вальс» для України.
- 23.40 Про-відео.
- 1.10 СНН-3.

Неділя, 20 березня

УТ-1

- 8.00 УТН.
- 8.10 Ритмічна гімнастика.
- 8.30 У неділю вранці.
- 9.30 «Черевова віхола». Співає І. Шанкур.
- 9.55 «Простітуті пам'яті Василя Стуса. Фільм 2» — «У білій стужі сонце України». Фільм 3 — «Розквіт на чорному хресті».
- 11.30 Концерт українських артистів.
- 13.00 Канал «Останкіно».
- 14.00 Зичимо щастя.
- 15.00 УТН.
- 15.10 Село і місто.
- 16.00 «Динома» — «Ніва» (тернопільський) 2 тиж.
- 16.45 На варті.
- 17.30 Док. фільм «Олеський замок».
- 18.00 Танці-шоу.
- 18.15 «Свадбо».
- 19.00 УТН.
- 19.25 Прем'єра багатосерійного худ. телефільму «Нікто, крім тебе».
- 20.10 Спорт ера.
- 20.20 Вечірній малекий концерт.
- 20.30 Мультифільм «Супергерой 1».
- 21.00 УТН.
- 21.35 Новини високої моти.
- 22.00 «Без протоколу». Аналітична програма.
- 22.30 Прем'єра худ. телефільму «Злочин з багатьма невідомими». 3 серія.
- 23.35 Чемпіонат України з футболу. «Дніпро» — «Карпати». 2 тиж.
- 0.20 УТН.

Канал «Останкіно»

- 6.45 Ранкова розминка.
- 7.00 Година сини духу.
- 8.00 Точка година.
- 8.25 Ранку раненько.
- 8.55 Полігон.
- 9.25 «Спортлото».
- 9.40 Діти всі вдома.
- 10.10 Розминка і розминка.
- 10.50 Чіт. портрет на тлі Кордильєр.
- 11.45 Під знаком «Пі».
- 12.30 Провісник.
- 13.00 Прем'єра мультифільму «Пі».
- 13.10 Прем'єра док. фільму «Підводна одиссея команди Кусто».
- 14.00 Новини (з судноперекладом).
- 14.25 Телерадіокомпанія «Міро».
- 15.00 Клуб мандрівників.
- 15.50 Шпартгака.
- 15.55 Прем'єра мультифільму «Кіт Фелікс». «Справжній мисливець за лісовими».
- 16.45 Панорама.
- 17.25 Живе дерево ремесел.
- 17.30 Новини.
- 17.45 «Все те, що трапилось зі мною».
- 18.30 Мелодія.
- 19.05 Погода.
- 19.10 КВК-асорт.
- 21.00 Неділя.
- 21.45 Спортивний уїк-енд.
- 22.00 Великий театр. Діти і вечори.
- 22.50 Новини.
- 23.00 Ті 15 грядів.
- 23.40 Кабаре «Сині нощі».

УТ-2, УТ-3, канал «Росія»

- 7.55 Програма передач.
- 8.00 Доброго ранку, Європо.
- 8.30 Великий хокей.
- 8.50 Студія «Рост».
- 9.30 Якішо варіант.
- 10.00 Алі-баба...
- 10.30 Кіпрас Мажейка. Репортажі з Закарпаття.
- 11.00 Кіноафоризм. «Скарб і склад».
- 12.40 Сіст сотов.
- 13.00 Вісті.
- 13.20 «Не вирубати...».
- 13.35 Дитячий телеарт. «Марський диволо».
- 14.20 Російська енциклопедія. «Імперія культури».
- 14.50 П. Чайковський. Лягушка. Виконую хор студентів Київської державної консерваторії.
- 15.35 Родина.
- 16.00 Вибори-94: програма кандидата. Броварський виборчий округ № 209.
- 18.00 Фіад.
- 18.45 Обличчя до столиці.
- 19.15 Вісник. Ганна Безлюдна.
- 19.20 Хочу ще.
- 19.30 СНН.
- 20.00 Мультифільм «Мандрівка Гуліверів». Частина 3.
- 20.30 Чорним по білому.
- 20.35 Капітан-вояка.
- 20.55 Визитка.
- 21.00 Худ. фільм «Сеньйорита». 86, 87 серії.
- 22.00 Сп. Текін.
- 22.30 СНН-3.
- 22.40 Сезон.
- 23.00 Про-відео.
- 23.30 СНН-3.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (а.о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
• Рукониси не повертаємо.
• Листування з читачами тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. • Редакція не закликає підписувати авторів публікацій. • За точність висловлених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень.
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.
Віднос. 6985.
Тираж 151815

Комітет для видавництва «Голос України».
125047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Стр. 0311045.

Газету надруковано і заверстано в комп'ютерному центрі «Голос України».